

BANK SPÓŁDZIELCZY W PILŹNIE

Grupa BPS

Ujawnienie informacji

**dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych,
polityki w zakresie wynagrodzeń i innych informacji
zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego
i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r.
w sprawie wymogów ostrożnościowych
dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych,
część ósma,**

**zgodnie z Polityką informacyjną
Banku Spółdzielczego w Pilźnie**

według stanu na 31 grudnia 2019 r.

Pilzno, lipiec 2020 r.

Spis treści

Wprowadzenie	2
1. Informacje o Banku.....	2
2. Podstawy prawne	2
3. Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem (CRR art. 435) oraz system kontroli wewnętrznej (art. 111 a)	4
3.1.1 Strategia i procesy zarządzania ryzykiem (art. 435 ust. 1a)	4
3.1.2. Struktura i organizacja odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacja na temat uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie (CRR art. 435 ust. 1b)	18
3.1.3. Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru ryzyka (CRR art. 435 ust. 1c)	20
3.1.4. Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka (CRR art.435 ust. 1d)	29
3.1.5. Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku (CRR art. 435 ust. 1e)	30
3.1.6. Oświadczenie na temat ryzyka, w którym pokrótce omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności (CRR art. 435 ust. 1f)	30
3.2.1. Liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków Zarządu (CRR art. 435 ust. 2a)	30
3.2.2. Polityka rekrutacji dotycząca wyboru członków organu zarządzającego oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej (CRR art. 435 ust. 2b). Strategia w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków organu zarządzającego, jego celów i wszelkich odpowiednich zadań określonych w tej polityce oraz zakresu, w jakim te cele i zadania zostały zrealizowane (CRR art. 435 ust. 2c)	31
3.2.3. Utworzenie (bądź nie) przez Bank oddzielnego komitetu ds. ryzyka oraz liczby posiedzeń komitetu, które się odbyły (CRR art. 435 ust. 2d)	33
3.2.4. Opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do Zarządu Banku (CRR art. 435 ust. 2e)	33
4. Zakres konsolidacji ostrożnościowej.....	33
5. Fundusze własne.....	33
6. Wymogi kapitałowe.....	35
7. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta	40
8. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego (CRR art. 442)	40
9. Bufory kapitałowe	46
10. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego	46
11. Aktywa wolne od obciążeń	46
12. Korzystanie z ECAI	47
13. Ekspozycja na ryzyko rynkowe.....	47
14. Ryzyko płynności (Rekomendacja P)	48
15. Ryzyko operacyjne.....	55
16. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym (CRR art.447)	56
17. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym (CRR art. 448)	56
18. Polityka w zakresie wynagrodzeń.....	59
19. Dźwignia finansowa	61
20. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego	61
21. Stosowanie technik ograniczania ryzyka kredytowego	61
22. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego	62
23. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego	62
24. Zasady funkcjonowania w Banku systemu kontroli wewnętrznej	62
Załączniki:	
Załącznik nr 1 Oświadczenie Zarządu.....	72
Załącznik nr 2 Podstawowe wskaźniki finansowe Banku stan na dzień 31.12.2019 r.	73
Załącznik nr 3 Procedury wewnętrzne regulujące proces zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Pilźnie w 2019 roku:.....	74

Wprowadzenie

Zarząd Banku Spółdzielczego w Pilźnie przedkłada wszystkim zainteresowanym uczestnikom rynku niniejszą informację, zgodnie z przyjętymi w Banku Zasadami Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych oraz wymogami nadzorczymi, realizując standard transparentnej instytucji finansowej.

1. Informacje o Banku

Bank Spółdzielczy w Pilźnie z siedzibą: 39-220 Pilzno, ul. Grodzka 2, zwany dalej „Bankiem” wpisany jest do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie, XII Wydział Gospodarczy KRS pod numerem KRS 0000106175.

Główny Urząd Statystyczny nadał Bankowi REGON 000506573.

Bank posiada nr NIP: 872-00-09-973

Bank zrzeszony jest z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. z siedzibą w Warszawie.

Terenem działania Banku jest województwo podkarpackie oraz powiat tarnowski. Bank Spółdzielczy działa również na terenie następujących powiatów: Miasta Tarnowa na prawach powiatu, dąbrowskiego, jasielskiego, gorlickiego, nowosądeckiego i brzeskiego. Bank nie prowadził działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zakres działalności Banku opisany jest w Statucie Banku.

W 2019 roku Bank Spółdzielczy w Pilźnie prowadził działalność w ramach jednostek organizacyjnych w niżej wymienionych placówkach:

Centrala w Pilźnie, ul. Grodzka 2, 39-220 Pilzno,

Oddział w Szerzynie, Szerzyny 524, 38-246 Szerzyny.

Bank Spółdzielczy w Pilźnie na dzień 31.12.2019 roku nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

2. Podstawy prawne

1. Niniejszy dokument „Ujawnienie informacji dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń i innych informacji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, część ósma, zgodnie z Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Pilźnie, według stanu na

31 grudnia 2019 r.”, zwany dalej „Raportem” lub „Informacją”, zawiera informacje o charakterze jakościowym i ilościowym, dotyczące profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji według stanu na 31 grudnia 2019 r.

2. Niniejsza Informacja została sporządzona zgodnie z wymogami określonymi w:

- 1) Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (część ósma), zwanego dalej „Rozporządzeniem CRR” lub „CRR”,
- 2) Ustawie Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 roku (art. 111 oraz 111a),
- 3) Zasadach Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, wydanych uchwałą nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego (§31),
- 4) Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach,
- 5) Rekomendacjach wydanych przez KNF, w tym Rekomendacji P, M, H,
- 6) Wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego (EUNB).

3. Niniejszą Informację sporządzono na podstawie obowiązującej w Banku procedury wewnętrznej:

Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Pilźnie, wprowadzonej Uchwałą Zarządu nr 18/2020 z dnia 16.04.2020 r. oraz Uchwałą Rady Nadzorczej nr 18/2020 z dnia 16.04.2020 r.

4. Bank w zakresie ujawnianych informacji stosuje pominięcie informacji uznanych za:

1) nieistotne – informacje nieistotne, to w opinii banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję odbiorcy opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych (na podst. art. 432 ust. 1 Rozporządzenia CRR),

2) zastrzeżone lub poufne

Bank uznaje informacje za:

a) zastrzeżone - jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną na rynku, w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów,

- b) poufne - jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności, zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych a także danych objętych ochroną ze względu na tajemnicę bankową - Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych (RODO): Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).
5. W przypadku pominięcia informacji, wiadomość o tym jest podawana w odpowiedniej części niniejszego Raportu.
6. Bank informuje, że niniejsza Informacja obejmuje cały zakres ujawnionych informacji, określonych w części ósmej Rozporządzenia CRR.
7. Niniejszy Raport w pełni spełnia wymagania dyscypliny rynkowej.
8. Informacje ujęte w niniejszym dokumencie prezentowane są za okres od 01.01.2019 r. do 31.12.2019 r. (wg stanu na koniec 2019 roku)
9. Dane ilościowe zaprezentowane w niniejszej Informacji, o ile nie podano inaczej, wyrażone zostały w tysiącach złotych.
10. Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości. Informacje podlegające ujawnieniu w myśl Międzynarodowych Standardów Rachunkowości nie dotyczą Banku. Wiadomość w powyższym zakresie jest podawana w odpowiedniej części niniejszej Informacji.

3. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem (CRR art. 435) oraz system kontroli wewnętrznej (art. 111 a)

3.1.1 Strategia i procesy zarządzania ryzykiem (art. 435 ust. 1a)

Ostrożne i stabilne zarządzanie ryzykiem w Banku odbywało się zgodnie ze „Strategią zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”, zwaną dalej Strategią, przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą. Strategia była zgodna z celami strategicznymi i ogólnymi zamierzeniami Banku w zakresie zarządzania ryzykiem oraz założeniami długofalowymi zawartymi w „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Pilźnie na lata 2015-2019”.

Strategia podlegała corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji. Przegląd i weryfikacja dokonywane są również w przypadku wystąpienia znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu zewnętrznym Banku.

Strategia powiązana była z innymi regulacjami wewnętrznymi, określonymi w Załączniku nr 3 do niniejszej Informacji.

Strategia zawierała cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki może ponieść Bank. Cele definiujące apetyt na ryzyko miały charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, jak również założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.

Strategia określała:

- 1) istotę i cel zarządzania ryzykiem w Banku,
- 2) rolę organów nadzorczych i pracowników w procesie zarządzania ryzykiem,
- 3) zasady zarządzania ryzykiem,
- 4) zadania priorytetowe w zakresie zarządzania ryzykiem, zawarte w Strategiach szczegółowych (Politykach długoterminowych), stanowiących załączniki do Strategii,
- 5) zasady kontroli wewnętrznej i audytu.

Na proces zarządzania ryzykiem w Banku składają się następujące czynności:

- 1) gromadzenie informacji,
- 2) identyfikacja i ocena ryzyka,
- 3) limitowanie ryzyka,
- 4) pomiar i monitorowanie ryzyka,
- 5) raportowanie,
- 6) kontrola podejmowanego ryzyka.

W celu realizacji wyżej wymienionych procesów wykonywane były zadania, związane z analizą podstawowych wartości mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Podstawowe wskaźniki określające akceptowalny poziom poszczególnych rodzajów ryzyka były zatwierdzone przez Radę Nadzorczą w ramach Strategii działania Banku.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- 1) dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu,
- 2) stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki,
- 3) monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka,
- 4) szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 5) raportowanie wyników oceny ryzyk i adekwatności kapitałowej Zarządowi oraz w sposób syntetyczny Radzie Nadzorczej,
- 6) audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku.

Bank w ramach oceny procesu szacowania adekwatności kapitałowej określa mapę ryzyk, występujących w Banku w oparciu o analizę jakościowych i ilościowych kryteriów istotności ryzyk. Bank identyfikuje ryzyka wymienione w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, zwanym dalej Rozporządzeniem oraz w Dyrektywie 2013/36 Unii Europejskiej z dnia 26 czerwca 2013r., zwanej dalej Dyrektywą.

Na podstawie corocznego przeglądu za ryzyka istotne, które występują w Banku, Bank uznał:

- ryzyko kredytowe (w tym koncentracji),
- ryzyko płynności,
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko braku zgodności,
- ryzyko kapitałowe (niewypłacalności),
- ryzyko rynkowe, rozumiane jako walutowe,
- ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- ryzyko biznesowe.

A. Ryzyko kredytowe - jest to ryzyko nie wywiązania się kontrahenta Banku z obowiązku zwrotu udzielonych kontrahentowi przez Bank należności; ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat.

B. Ryzyko koncentracji zaangażowań - jest to ryzyko nie wykonania zobowiązania/zobowiązań przez pojedyncze (także powiązane kapitałowo lub organizacyjnie) podmioty oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo nie wykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników.

Ryzyko to związane jest ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku wobec:

- 1) pojedynczych klientów lub grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- 2) tego samego sektora gospodarczego (branży),
- 3) tego samego regionu geograficznego,

4) tego samego rodzaju zabezpieczenia lub dostawcy zabezpieczenia kredytowego.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych portfela kredytowego, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki (cele pośrednie):

- 1) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- 2) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- 3) działania organizacyjno-proceduralne.

W Banku wdrożono regulacje wewnętrzne dotyczące zasad bezpiecznego kredytowania oraz zarządzania ryzykiem pojedynczego kredytu oraz ryzykiem portfela kredytów, limity pojedynczych zaangażowań, limity koncentracji zaangażowań, monitorowanie i raportowanie przestrzegania limitów wewnętrznych i zewnętrznych oraz okresowa ocena poziomu ryzyka, alokowanie kapitału wewnętrznego na ryzyko kredytowe, alokowanie wyznaczonego poziomu kapitału wewnętrznego na ryzyko kredytowe i koncentracji, monitorowanie i raportowanie przestrzegania limitów alokacji.

C. Ryzyko płynności - jest to ryzyko utraty zdolności do terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych i pozabilansowych w terminie ich wymagalności bez ponoszenia nie akceptowalnych strat.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością jest pełne zabezpieczenie płynności Banku, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
- 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności.

Zarządzanie ryzykiem płynności realizowane jest w oparciu o wewnętrzne regulacje, dotyczące zasad zarządzania płynnością, w tym prognozowania płynności, planowania awaryjnego w zakresie płynności, limity wewnętrzne dotyczące płynności, monitorowanie i raportowanie przestrzegania limitów wewnętrznych i zewnętrznych oraz okresowa ocena poziomu ryzyka.

1. Ryzyko płynności to zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat.

2. Zasady zarządzania ryzykiem płynności i ryzykiem finansowania, w tym określenie struktury organizacyjnej, metody identyfikacji, pomiaru lub szacowania oraz monitorowania i kontroli poziomu płynności, metody ograniczania ryzyka utraty płynności, awaryjne plany działania, a także zakres, częstotliwość i tryb przekazywania informacji w zakresie płynności dla organów i komórek organizacyjnych Banku zostały zawarte w „Polityce zarządzania ryzykiem płynności i ryzykiem finansowania w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”.

3. Głównym celem w zarządzaniu płynnością w badanym okresie, było dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, utrzymywanie wszystkich wskaźników płynnościowych, w tym przede wszystkim nadzorczych miar płynności, na bezpiecznych poziomach oraz kształtowanie struktury bilansowych i pozabilansowych pozycji Banku w sposób zapewniający stałą zdolność do regulowania zobowiązań.

4. W procesie zarządzania ryzykiem płynności i ryzykiem finansowania w 2019 r. uczestniczyli: Rada Nadzorcza, Zarząd, Stanowisko ds. ryzyk, planowania, analiz i ds. zgodności, pozostałe komórki i jednostki organizacyjne. Audyt w obszarze płynności był realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A.

5. Za obszar ryzyka płynności i ryzyka finansowania w Banku odpowiadali:

- 1) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem płynności, w tym nad: identyfikacją, pomiarem lub szacowaniem, monitorowaniem i raportowaniem, kontrolą ryzyka płynności (obszar nadzorujący ryzyko płynności i finansowania),
- 2) Członek Zarządu (Główny Księgowy) w zakresie nadzoru operacyjnym zarządzaniem płynnością (obszar generujący ryzyko płynności i finansowania),

3) Wiceprezes ds. Handlowych w zakresie działalności handlowej (obszar generujący ryzyko płynności i finansowania).

6. Podział realizowanych w Banku zadań w zakresie zarządzania ryzykiem płynności i ryzykiem finansowania zapewniał rozdzielenie operacyjnego zarządzania ryzykiem od monitorowania i kontroli ryzyka.

7. Funkcje skarbowe oraz zarządzanie ryzykiem płynności i ryzykiem finansowania były scentralizowane.

8. Bank w ramach zabezpieczenia płynności korzystał z następujących czynności wykonywanych przez Bank BPS S.A.:

- 1) utrzymywania rezerwy obowiązkowej za Bank na poziomie wymaganym przez NBP,
- 2) lokowania nadwyżek środków finansowych Banku,
- 3) zakupu bonów pieniężnych/ skarbowych i skarbowych papierów wartościowych zakupionych na rynku międzybankowym,
- 4) dokonywania zasileń i przyjmowania odprowadzeń gotówki.

9. Dodatkowo Bank mógł korzystać, w ramach umów zawartych z Bankiem BPS S.A. oraz w ramach limitu zaangażowania finansowego ustalonego dla Banku przez Zarząd Banku BPS S.A. z następujących produktów: kredytów i pożyczek, poręczeń, gwarancji bankowych, limitu operacyjnego na międzybankowym rynku pieniężnym, limitu dopuszczalnego debetu w rachunku oraz lokat.

10. Z uwagi na przynależność do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS S.A. Bank w sytuacji niebezpieczeństwa utraty bieżącej płynności lub wypłacalności, mógł uzyskać pomoc finansową z Funduszu Zabezpieczającego z Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. System Ochrony Zrzeszenia poprzez stały monitoring bieżącej sytuacji banków spółdzielczych objętych Systemem Ochrony oraz zaplanowane działania prewencyjne, wspomagające, oprócz wsparcia w zakresie płynności i wypłacalności jest w stanie udzielić również niezbędnej pomocy w przypadku ewentualnego wystąpienia sytuacji niestandardowych, co zapewnia poczucie bezpieczeństwa nie tylko dla samego Banku, ale również klientów.

11. Bank dokonywał pomiaru i monitorowania ryzyka płynności i ryzyka finansowania przy wykorzystaniu m.in. luki płynności, nadzorczych miar płynności, analizy struktury

bilansu, limitów i wskaźników ostrożnościowych, wskaźników płynności wynikających z przepisów rozporządzenia CRR oraz wyników testów warunków skrajnych.

12. Decyzje podejmowane przez Bank wpływały z zasady utrzymywania pożądanego poziomu aktywów płynnych, który pozwalał na regulowanie krótko i średnioterminowych potrzeb płynnościowych, lokowania nadwyżek środków finansowych głównie w bezpieczne, dłużne instrumenty skarbowe, instrumenty NBP (bony) oraz lokaty terminowe w Banku Zrzeszającym. Przy decyzjach w zakresie lokowania nadwyżek środków finansowych brano pod uwagę wskazania Rozporządzenia CRR dotyczące struktury aktywów płynnych.

13. W ramach zarządzania ryzykiem płynności w badanym okresie Bank zarządzał również ryzykiem finansowania, które uwzględniało ryzyko utraty posiadanych oraz brak możliwości odnowienia wymagalnych środków finansowania lub utratę dostępu do nowych źródeł finansowania.

14. Ze względu na ograniczoną skalę działalności walutowej zarządzanie płynnością złotową i walutową miało charakter skonsolidowany, zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych oraz wszystkich horyzontów czasowych. W związku z czym, Bank kształtował bazę depozytów z uwzględnieniem zasady zachowania właściwej relacji pomiędzy terminami wymagalności depozytów a długością udzielanych kredytów oraz sytuacją rynkową.

15. W celu ograniczania ryzyka płynności i ryzyka finansowania Bank wprowadził limity, pozwalające na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka.

D. Ryzyko stopy procentowej - jest to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych.

Celem strategicznym Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej jest minimalizacja negatywnych zmian w zakresie wyniku finansowego, na skutek niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych. Ponadto celem jest zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z tym ryzykiem, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na zmiany przychodów i kosztów odsetkowych.

Realizacja strategii Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej oparta była m.in. na następujących zasadach:

1) do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosował metodę luki stopy procentowej,

2) do oceny tego ryzyka Bank dodatkowo wykorzystywał również inne metody, np. badania symulacyjne wpływu zmian stóp procentowych na przychody odsetkowe, koszty odsetkowe i w konsekwencji na zmiany wyniku odsetkowego,

3) zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentrowało się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta, oraz na analizie zmian w zakresie krzywej dochodowości (ryzyko krzywej dochodowości) i ewentualnego wpływu tych zmian na wynik odsetkowy,

4) Bank ograniczał poziom ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych.

Celami strategicznymi w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku są:

1. Utrzymanie zmienności wyniku odsetkowego w granicach nie zagrażających realizacji planu finansowego i adekwatności kapitałowej Banku;
2. Utrzymanie profilu ryzyka stopy procentowej w Banku na poziomie nie wyższym niż akceptowany przez Radę Nadzorczą;
3. Utrzymywanie nieznaczącej skali działalności handlowej w rozumieniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka;
4. Prowadzenie działań mających na celu zabezpieczanie ryzyka stopy procentowej w ramach zarządzania aktywami i pasywami Banku;
5. Utrzymanie poziomu poszczególnych kategorii ryzyka stopy procentowej występujących w prowadzonym portfelu bankowym na poziomie nie wymagającym tworzenia wewnętrznych wymogów kapitałowych (według metodologii przyjętej w wewnętrznych procedurach Banku).

W Banku Spółdzielczym w Pilźnie występują cztery podstawowe rodzaje ryzyka stopy procentowej:

- Ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania – odnosi się przede wszystkim do portfela bankowego i wyraża się w zagrożeniu wyników Banku, głównie odsetkowych, w sytuacji niekorzystnych zmian stóp procentowych lub istotnej zmiany struktury przeszacowania pozycji w bilansie powodującej zmiany w wyniku z tytułu odsetek,
- Ryzyko bazowe – wynika z niedoskonałego powiązania (korelacji) stóp procentowych instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe, które to instrumenty mają jednocześnie te same okresy przeszacowania,
- Ryzyko krzywej dochodowości – polega na zmianie relacji pomiędzy stopami procentowymi odnoszącymi się do różnych terminów, a dotyczącymi tego samego indeksu lub rynku,
- Ryzyko opcji klienta – wynika z wpisanych w produkty bankowe opcji klienta, które mogą być zrealizowane w następstwie zmian stóp procentowych; instrumenty zawierające opcje klienta są na ogół najbardziej typowe dla działalności bankowej usytuowanej w portfelu bankowym i obejmują one kredyty dające kredytobiorcy prawo spłaty przed terminem części lub całości kredytu oraz różnego typu depozyty, pozwalające deponentom wycofać środki w dowolnym momencie; opcje klienta są na ogół realizowane, gdy stanowi to korzyść dla ich posiadacza i nie jest korzystne dla sprzedającego takie opcje - Banku.

Największy wpływ na zmianę wyniku odsetkowego w Banku miało ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów oraz ryzyko bazowe. W znacznie mniejszym stopniu wpływ na zmiany wyniku odsetkowego miało ryzyko krzywej dochodowości oraz ryzyko opcji klienta.

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynikało z:

1) ryzyka niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych. Niedopasowania terminów przeszacowania powodowały, że poszczególne pozycje objęte ryzykiem z różnym opóźnieniem reagowały na zmiany stóp procentowych, powodując tym samym rozbieżność w kształtowaniu się zmian przychodów i kosztów, a tym samym dochodów odsetkowych. Wielkość kwot niedopasowań w poszczególnych terminach przeszacowania, kierunek zmian stóp procentowych oraz występowanie nadwyżki bądź niedoboru aktywów w danym

terminie przeszacowania powodowały, że zmiany stóp procentowych mogły oddziaływać korzystnie lub niekorzystnie na dochody odsetkowe w bliższej i dalszej perspektywie,

2) ryzyka bazowego wynikającego z niedoskonałego powiązania (korelacji) stóp bazowych stosowanych w Banku, jako instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe, nawet w sytuacji kiedy dla aktywów i pasywów występowały te same okresy przeszacowania. Ryzyko stosowania różnych stóp bazowych polegało na tym, że rozpiętość (spread) między tymi stopami mogła zmienić się niespodziewanie i niesymetrycznie. Ryzyko bazowe pojawiało się, kiedy stopy rynkowe dla różnych instrumentów finansowych lub wskaźniki/indeksy używane do wyceny aktywów i pasywów zmieniały się w tym samym czasie o różną wielkość,

3) ryzyka opcji klienta, które powstawało wówczas, gdy klient Banku miał prawo (ale nie obowiązek) zmiany wielkości i harmonogramu przepływów gotówkowych aktywów i pasywów wrażliwych.

Ryzyko opcji wynikające z opcji ukrytych lub wpisanych w detaliczne produkty bankowe występowało po obu stronach bilansu Banku. Na takie ryzyko narażone były po stronie aktywnej bilansu kredyty przewidujące możliwość wcześniejszej spłaty oraz po stronie pasywnej bilansu, depozyty z prawem danym klientowi wycofania depozytu przed upływem terminu. Z uwagi na fakt, że klient korzysta z przysługującego mu prawa, na ogół w przypadkach niekorzystnych dla Banku, wykorzystanie opcji przez klientów powodowało zwiększenie narażenia Banku na ryzyko stopy procentowej bądź nie uzyskanie przez Bank spodziewanych korzyści z tytułu zmiany stóp procentowych,

4) ryzyka krzywej dochodowości związanego z sytuacją, gdy zmianie ulegała relacja pomiędzy stopami procentowymi odnoszącymi się do różnych terminów, a dotyczącymi tego samego rynku (ten sam indeks lub instrument rynkowy). W szczególnym przypadku można było mieć do czynienia z odwróceniem krzywej dochodowości, co przejawiać się mogło tym, że stopy krótkoterminowe były wyższe od długoterminowych. W pośrednich sytuacjach krzywa dochodowości mogła stawać się bardziej spłaszczona (zacieranie różnic w oprocentowaniu w zależności od terminów) lub bardziej stroma (rosnące zróżnicowanie stóp w zależności od terminów). Ryzyko krzywej dochodowości mogło działać w kierunku wzmocnienia efektu niedopasowania terminów przeszacowania.

Oferta produktowa Banku oraz struktura aktywów i pasywów powoduje, że ryzyko opcji klienta było nieznaczące. Wynika to przede wszystkim z faktu, że Bank posiadał w swoim bilansie znikomy udział produktów o stałym oprocentowaniu, gdzie ryzyko stopy procentowej z tytułu opcji klienta jest największe. Ponadto Bank stosował odpowiednią politykę cenową w zakresie produktów oprocentowanych – depozytów i kredytów, odnosząc się przy ustalaniu ich oprocentowania do uwarunkowań rynkowych.

E. Ryzyko operacyjne - jest to możliwość poniesienia strat powstałych w wyniku niewłaściwych lub wadliwie przebiegających procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów, strat wynikających z przyczyn zewnętrznych.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

Na proces zarządzania ryzykiem operacyjnym składały się:

- 1) identyfikacja ryzyka, polegająca na określaniu zagrożeń związanych z ryzykiem operacyjnym dla wszystkich obszarów działalności Banku,
- 2) pomiar lub szacowanie ryzyka, obejmujące definiowanie miar ryzyka adekwatnych do rodzaju istotności ryzyka oraz kwantyfikacji ryzyka za pomocą miar,
- 3) limitowanie ryzyka, mające na celu ograniczanie ryzyka, określenie apetytu na ryzyko,
- 4) system monitorowania, oparty na systematycznym gromadzeniu danych o przyczynach strat, ich wielkościach i częstotliwości występowania,
- 5) efektywna ocena ryzyka operacyjnego, umożliwiająca zidentyfikowanie obszarów ryzyka, tzw. mapa ryzyka,
- 6) raportowanie ryzyka, polegające na analizie danych i zidentyfikowanych problemów,
- 7) kontrola poprawności i skuteczności funkcjonowania zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz weryfikacja zgodności przyjętych zasad z profilem ryzyka,
- 8) redukcja i ograniczanie ryzyka operacyjnego, realizowane poprzez wykonywanie zaleceń pokontrolnych wydawanych w ramach kontroli wewnętrznej, wdrażanie działań naprawczych podejmowanych w wyniku analizy zarejestrowanych incydentów, w wyniku procesu samooceny oraz stosowania technik redukcji ryzyka operacyjnego,

9) weryfikacja regulacji wewnętrznych dotyczących skuteczności funkcjonowania wdrożonego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz jego adekwatności do aktualnego profilu Banku.

Bank nie stosował zaawansowanych metod pomiaru - wyliczał wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego metodą podstawowego wskaźnika (BIA).

F. Ryzyko braku zgodności - są to skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez bank standardów postępowania.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności jest stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych.

Cel ten był realizowany poprzez stałe aktualizowanie/dostosowywanie procedur bankowych, wsparcie informatyczne, szkolenia i kontrolę ich przestrzegania. W Banku wdrożono regulacje wewnętrzne zawierające procedury monitorowania i ograniczania ryzyka braku zgodności.

G. Ryzyko kapitałowe - poziom funduszy własnych Banku powinien być dostosowany (adekwatny) do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- 2) zapewnienie odpowiedniego poziomu kapitałów Tier I, podstawowy Tier I i TIER II
- 3) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia 575/2013 UE,
- 4) zarządzanie ryzykiem bankowym.

W Banku wdrożono regulacje wewnętrzne zawierające procedury zarządzania adekwatnością kapitałową.

H. Ryzyko walutowe - Jest to ryzyko niekorzystnych zmian kursów walut obcych w stosunku do PLN, prowadzących do powstania znacznych strat w przypadku otwartych pozycji w walutach obcych; zmienność kursów walut związana jest z czynnikami całkowicie niezależnymi od Banku.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut. Cel ten jest realizowany w oparciu o poniższe cele pośrednie:

1. Zarządzanie ryzykiem walutowym polega m.in. na zawieraniu transakcji o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych minimalizując związane z nim ryzyko.
2. Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.
3. Strategią Banku jest prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego, zgodnie z Rozporządzenie 575/2013 UE. Takie podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych klientom Banku.
4. Na rynku walutowym, Bank przykłada szczególną uwagę do rozwoju operacji z klientami i prowadzi ciągłe prace nad rozszerzeniem zakresu i udoskonaleniem oferty produktów i usług. Działania swoje opiera w szczególności na uelastycznieniu oferty produktowej, pozwalającej na lepsze zaspokojenie indywidualnych potrzeb klientów adekwatnie do sytuacji rynkowej.
5. Zgodnie z profilem biznesowym Banku oraz strukturą jego bazy klientów, szczególny nacisk położono na dopasowywanie oferty produktowej i kanałów zawierania transakcji do potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących wymianę handlową z zagranicą.
6. W ramach stosowanej polityki ograniczania ryzyka Bank dąży do utrzymywania maksymalnie zrównoważonej pozycji walutowej.

7. Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku z tytułu ryzyka kursowego ograniczony jest poprzez limity maksymalnej pozycji walutowej (w tym limity pozycji dla poszczególnych walut) .
8. Wszystkie limity z zakresu ryzyka walutowego uchwała Zarząd Banku.
9. Monitoring wykorzystania limitów w zakresie ryzyka walutowego realizowany jest przez osoby zatrudnione w komórce monitorowania ryzyka, z zachowaniem niezależności oceny ryzyka od działalności, która to ryzyko generuje.
10. Pomiar ryzyka walutowego dokonywany jest codziennie. Do wyliczenia ryzyka walutowego wyznaczane są pozycje walutowe dla poszczególnych walut oraz pozycja całkowita dla wszystkich walut łącznie, przeliczone na PLN po kursie średnim NBP. Wyliczenia pozycji dokonywane są zgodnie z obowiązującymi wytycznymi Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz Komisji Nadzoru Finansowego.
11. Bank zakłada, że skala działalności walutowej będzie nieznacząca, tj. udział obrotów walutowych w obrotach ogółem Banku nie przekroczy 5%.

I. Ryzyko biznesowe - jest rozumiane jako ryzyko nie osiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia w rywalizacji rynkowej. Ryzyko to obejmuje: ryzyko strategiczne, ryzyko wyniku finansowego, ryzyko otoczenia ekonomicznego, ryzyko konkurencji. Przyjmuje się, iż najistotniejszym elementem ryzyka biznesowego jest ryzyko wyniku finansowego. Bank w ocenie istotności ryzyka wyniku finansowego dla potrzeb wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego, dokonuje analizy wielkości planowanego wyniku finansowego na dany rok według planu finansowego zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą, a wielkością zrealizowaną na datę analizy.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej.

Istotnym elementem ryzyka biznesowego jest planowanie. Bank opracowując plan ekonomiczno – finansowy uwzględnia wpływ warunków makroekonomicznych na poziom ryzyk oraz adekwatność kapitałową w okresie planowanym.

J. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej - oznacza ryzyko wynikające z podatności instytucji na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia nieplanowanych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogących przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów.

Dźwignia finansowa oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych – wielkość posiadanej przez Bank całkowitej kwoty ekspozycji z tytułu aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji Banku. Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów, Bank ocenia wpływ wystąpienia straty finansowej (na koniec roku) na wskaźnik dźwigni finansowej na skutek zmiany poziom funduszy własnych (zmniejszenia ich stanu na skutek straty). Bank, wykonując co roku testy warunków skrajnych, dokonuje wewnętrznej oceny stopnia wrażliwości na wystąpienie sytuacji skrajnej, przyjmując rozpiętość limitu wskaźnika dźwigni finansowej na poziomie min 5 % i max 20%.

3.1.2. Struktura i organizacja odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacja na temat uprawnień i statutu, lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie (CRR art. 435 ust. 1b)

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza,
2. Zarząd,
3. Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem – Prezes Zarządu,
4. Stanowisko ds. ryzyk, planowania, analiz i ds. zgodności,

5. Komisja ds. zgodności,
6. Audyt wewnętrzny,
7. Pozostali pracownicy Banku.

Podstawowe zadania w procesie zarządzania ryzykiem określone w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Pilźnie ” przedstawiają się następująco:

Rada Nadzorcza dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza Banku zatwierdza w Strategii działania oraz w planie ekonomiczno-finansowym ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko).

Zarząd odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.

Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym – odpowiada za dostarczanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi rzetelnych sprawozdań w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym. W Banku funkcję ww. Członka Zarządu pełni Prezes Zarządu.

Stanowisko ds. ryzyk, planowania, analiz i ds. zgodności monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania stanowiska to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka. Opracowuje również wewnętrzne regulacje w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności.

Komisja ds. zgodności monitoruje ryzyko braku zgodności poprzez prowadzenie działań wyjaśniających oraz testy zgodności, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku.

Audyt wewnętrzny ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Audyt wewnętrzny wykonywany był przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Pozostali pracownicy Banku mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Szczegółowe informacje dotyczące procesu zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym określone cele, pomiar lub szacowanie ryzyka, zakres i charakter systemów raportowania oraz zasady zabezpieczania, monitorowania, ograniczania ryzyka, a także stosowane rozwiązania organizacyjne (uprawnienia), określone zostały w szczegółowych regulacjach wymienionych w Załączniku nr 3 do niniejszej Informacji.

Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń, dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, w tym zarządzania ryzykiem płynności, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku zawarte zostały w Załączniku nr 1 do niniejszej Informacji.

3.1.3. Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru ryzyka (CRR art. 435 ust. 1c)

Na proces zarządzania ryzykiem w Banku składają się następujące elementy:

- 1) identyfikacja ryzyka;
- 2) ocena ryzyka poprzez jego pomiar lub szacowanie;
- 3) limitowanie i monitorowanie ryzyka;

- 4) raportowanie ryzyka;
- 5) kontrolowanie ryzyka;
- 6) działania zarządcze.

1. Identyfikacja ryzyka – analiza, na podstawie zgromadzonych danych, czynników wewnętrznych i zewnętrznych występowania ryzyka w Banku oraz stopnia ich wpływu na wynik finansowy. Proces identyfikacji ryzyka odbywa się w formie:

- 1) gromadzenia, aktualizacji, przechowywania danych,
- 2) wykorzystania dostępnych baz danych,
- 3) generowania raportów dotyczących ryzyka,
- 4) udostępniania raportów komórkom odpowiedzialnym za analizę danych,
- 5) analizy i oceny czynników ryzyka na podstawie zgromadzonych danych.

2. Pomiar (szacowanie) ryzyka - zasady pomiaru, analizy oraz testowania warunków skrajnych ekspozycji na ryzyko, umożliwiające zarządzanie tym ryzykiem w skali Banku. W ramach pomiaru ryzyka, dla jego rodzajów wskazanych w obowiązujących wewnętrznych aktach prawnych Banku oraz w ramach procesu ICAAP, na podstawie założeń zapewniających rzetelny pomiar lub szacowanie ryzyka, przeprowadzane są testy warunków skrajnych. Testy warunków skrajnych stosowane są w celu oszacowania potencjalnych strat w przypadku sytuacji na rynku, która nie jest standardowo opisana za pomocą miar statystycznych i przeprowadzane są na podstawie podlegających przeglądowi scenariuszy, opisujących sytuacje wykraczające poza normalne warunki rynkowe, z zachowaniem realności realizacji tych scenariuszy.

3. Limitowanie ryzyka - określenie zasad ustalania i weryfikacji wewnętrznych limitów oraz wskazanie komórki lub pracowników odpowiedzialnych za ich ustalanie i weryfikowanie. Limity ustalane są w oparciu o dane historyczne z uwzględnieniem planowanych zmian w działalności Banku. Weryfikacja przyjętych w Banku limitów odbywa się podczas tworzenia założeń do planu ekonomiczno-finansowych (sporządzania planu ekonomiczno-finansowego) oraz przeglądów zarządczych procedur w zakresie zarządzania ryzykami. Bank w swoich procedurach określa zasady postępowania w przypadku przekroczeń limitów.

Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością adekwatną do istotności danego rodzaju ryzyka oraz jego zmienności i obejmuje badanie odchylen poziom ryzyka od prognoz

lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, wydanych rekomendacji i zaleceń).

4. Raportowanie ryzyka - określenie formy i terminów przekazywania wewnętrznego sprawozdania o poziomie ryzyka, którego szczegółowość i częstotliwość sporządzania powinny być adekwatne do rodzaju i skali ponoszonego przez Bank ryzyka. Raportowanie ryzyka obejmuje cykliczne informowanie kierownictwa, w szczególności Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku, o wynikach pomiaru ryzyka, wielkości i profilu ryzyka, działaniach podjętych i rekomendowanych.

5. Kontrolowanie ryzyka - wskazanie komórki lub pracowników odpowiedzialnych za realizację zadań związanych z zarządzaniem ryzykiem w Banku oraz za badanie zgodności działania wszystkich jednostek Banku z regulacjami wewnętrznymi i nadzorczymi, jak również za informowanie o stwierdzonych nieprawidłowościach. Kontrola ryzyka sprawowana jest w dwóch obszarach: pomiar ryzyka i kontrola wewnętrzna.

6. Działania zarządcze - polegają w szczególności na wydawaniu przepisów wewnętrznych, określaniu poziomu tolerancji na ryzyko poprzez ustalanie wysokości limitów i wartości progowych, wydawanie zaleceń, podejmowanie decyzji o wykorzystywaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem. Celem podejmowania działań zarządczych jest kształtowanie procesu zarządzania ryzykiem oraz ograniczanie poziomu ryzyka.

Proces identyfikacji, pomiaru i raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka przedstawia się następująco:

Ryzyko kredytowe - w Banku rozpatrywane jest jako ryzyko pojedynczej transakcji oraz ryzyko łącznego portfela kredytowego.

System zarządzania ryzykiem kredytowym pojedynczej transakcji/kredytobiorcy obejmuje:

- 1) stosowanie metodyki oceny zdolności kredytowej,
- 2) bieżący monitoring ustanowionych zabezpieczeń kredytowych,
- 3) przegląd ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw celowych,
- 4) windykację i restrukturyzację oraz nadzór nad kredytami zagrożonymi,
- 5) kontrolę działalności kredytowej.

Zadania związane z monitorowaniem ryzyka pojedynczej transakcji wykonują pracownicy Zespołu Sprzedaży oraz Stanowisko Analityka kredytowego.

Zasady bezpiecznego zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego Banku obejmują działania polegające na:

- 1) dywersyfikacji ryzyka poprzez stosowanie limitów zaangażowań,
- 2) stosowanie limitów dotyczących rodzajów kredytów ,
- 3) analizie ryzyka ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie,
- 4) badaniu ekspozycji zagrożonych,
- 5) analizie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych.

Badanie ryzyka łącznego portfela kredytowego w Banku obejmuje:

- 1) analizę ilościową i wartościową portfela,
- 2) analizę wskaźnikową,
- 3) ocenę realizacji limitów zaangażowań,
- 4) analizę jakościową portfela,
- 5) analizę wrażliwości Banku na wystąpienie sytuacji skrajnej.

Zadania związane z monitorowaniem i raportowaniem ryzyka łącznego portfela kredytowego wykonuje Stanowisko ds. ryzyk i analiz.

Informacje na temat ryzyka kredytowego przedkładane są na posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej w okresach kwartalnych.

Ryzyko płynności i finansowania - identyfikuje się następujące, główne dla Banku źródła ryzyka utraty płynności:

- 1) nadmierne niedopasowanie terminów zapadalności/wymagalności aktywów i pasywów,
- 2) ryzyko związane z brakiem środków po stronie aktywnej bilansu,
- 3) ryzyko związane z koniecznością dokonania nagłych wypłat po stronie pasywnej bilansu,
- 4) ryzyko związane ze zdolnością pozyskiwania przez Bank depozytów i finansowania zewnętrznego,
- 5) ryzyko wynikające z realizacji udzielonych zobowiązań pozabilansowych.

Pomiarem ryzyka, monitorowaniem płynności, kontrolą przestrzegania limitów oraz raportowaniem zajmuje się Stanowisko ds. ryzyk i analiz, które cyklicznie zbiera i przetwarza dane z systemu informatycznego, oraz odpowiednich komórek i jednostek organizacyjnych Banku.

W ramach pomiaru ryzyka Bank dokonuje:

- 1) oceny źródeł finansowania działalności Banku

- 2) zaangażowanie środków oraz poziom aktywów płynnych,
- 3) analizy koncentracji pasywów (depozyty duże),
- 4) oceny stabilności bazy depozytowej i wyznaczania wielkości osadu bazy depozytowej,
- 5) oceny poziomu zobowiązań pozabilansowych,
- 6) analizy kształtowania nadzorczych miar płynności,
- 7) analizy luki płynności,
- 8) analizy wykorzystania obowiązujących limitów,
- 9) analizy testów warunków skrajnych,
- 10) analizy scenariuszy postępowania awaryjnego,
- 11) prognozy płynności Banku.

Informacje na temat ryzyka płynności przedkładane są na posiedzeniach Zarządu w okresach miesięcznych, natomiast na posiedzeniach Rady Nadzorczej w okresach kwartalnych.

Ryzyko stopy procentowej - w ramach ryzyka stopy procentowej, Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- 1) ryzyko przeszacowania (niedopasowanie terminów zapadalności/wymagalności),
- 2) ryzyko bazowe,
- 3) ryzyko opcji klienta,
- 4) ryzyko krzywej dochodowości.

Pomiar ryzyka przeszacowania oraz ryzyka bazowego polega na: porównaniu, metodą luki procentowej, wielkości aktywów Banku przeszacowywanych w danym przedziale czasowym z wartością pasywów przeszacowywanych w tym samym przedziale czasowym, w podziale na poszczególne stopy referencyjne oraz wyliczaniu zmian dochodu odsetkowego w przyjętych okresach, na podstawie założonych zmian stóp procentowych.

Ryzyko opcji klienta bada się na dwóch poziomach: w ramach opracowywania nowych produktów lub zmian w już obowiązujących regulacjach, tak aby uniknąć zawierania zobowiązań zbyt ryzykownych dla Banku oraz poprzez analizę poziomu wykorzystania opcji, na podstawie zrywalności depozytów oraz spłat kredytów przed terminem umownym.

Ryzyko krzywej dochodowości występuje w sytuacji angażowania się Banku w instrumenty aktywne i pasywne o stałej stopie procentowej z terminem pierwotnym powyżej 3 miesięcy.

Bank do pomiaru stopnia narażenia na ryzyko stopy procentowej stosuje:

- 1) metodę luki (jako podstawowe narzędzie analityczne),

- 2) metodę symulacji zmian wyniku odsetkowego,
- 3) analizę podstawowych wskaźników związanych z ryzykiem stopy procentowej,
- 4) metodę szacowania zmian wartości ekonomicznej banku.

Pomiarem, monitorowaniem oraz raportowaniem poziomu ryzyka stopy procentowej zajmuje się Stanowisko ds. ryzyk i analiz, który cyklicznie zbiera i przetwarza dane z systemu informatycznego, oraz odpowiednich komórek organizacyjnych Banku.

Raport z analizy ryzyka stopy procentowej obejmuje następujące elementy:

- 1) poziom stóp bazowych,
- 2) strukturę aktywów i pasywów oprocentowanych z uwzględnieniem stóp referencyjnych,
- 3) wskaźniki niedopasowania (luki),
- 4) analizę marży, ocenę jej wpływu na wynik finansowy Banku,
- 5) analizę luki stóp procentowych,
- 6) analizę wpływu zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy,
- 7) kontrolę przestrzegania ustanowionych limitów,
- 8) poziom kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka stopy procentowej.

Informacje na temat ryzyka stopy procentowej przedkładane są na posiedzeniach Zarządu w okresach miesięcznych, natomiast na posiedzeniach Rady Nadzorczej w okresach kwartalnych.

Ryzyko operacyjne - w celu prawidłowego realizowania zadań związanych z identyfikacją, pomiarem i raportowaniem ryzyka operacyjnego w Banku podejmowane są następujące działania:

1) w zakresie identyfikacji ryzyka: prowadzenie bieżących analiz czynników wewnętrznych i zewnętrznych takich jak:

- struktura organizacyjna banku,
- specyfika działalności bankowej,
- użytkowane systemy informatyczne w banku,
- jakość kadr na poszczególnych szczeblach organizacyjnych banku,
- specyfika klientów obsługiwanych w ramach prowadzonej działalności w banku,
- skargi od klientów,
- rotacja kadr,
- zmiany organizacyjne,
- zmiany prawne,

- konkurencja,
- postęp technologiczny.
- zmiany w otoczeniu gospodarczym.

2) w zakresie oceny ryzyka operacyjnego:

- ocena działania Banku na podstawie listy potencjalnych zagrożeń związanych z ryzykiem operacyjnym,
- ocena strat finansowych z tytułu incydentów ryzyka operacyjnego,
- ocena dostępności do usług bankowych – zachowanie ciągłości działania.
- sporządzanie okresowych analiz ryzyka oraz mapy ryzyka,
- uwzględnienie wyników kontroli wewnętrznej i audytu;

3) w zakresie tworzenia bazy danych:

- gromadzenie informacji o zdarzeniach ryzyka operacyjnego,
- wyznaczenie osób odpowiedzialnych za gromadzenie informacji,
- zaprojektowanie raportów o zdarzeniach ryzyka operacyjnego;

4) w zakresie monitorowania zdarzeń ryzyka operacyjnego: stosowanie mechanizmów zapewniających szybkie wykrycie i weryfikację słabości występujących w systemie zarządzania ryzykiem operacyjnym, biorąc pod uwagę:

- rodzaj i istotność błędów,
- rodzaje, stopień skomplikowania i wartość zawieranych oraz planowanych transakcji,
- wahania osiągniętych i przewidywanych zysków,
- posiadane systemy informatyczne,
- jakość procedur funkcjonujących w Banku,
- poziom kwalifikacji pracowników oraz zmiany kadrowe i organizacyjne,
- dokumentowanie informacji dotyczących przyczyn strat, ich wielkości, częstotliwości i dotkliwości;

5) w procesach raportowania:

- gromadzenie wewnętrznych danych finansowych,
- analiza danych o stratach wewnętrznych i zdarzeniach w otoczeniu Banku,
- sporządzanie mapy ryzyka oraz planów awaryjnych zachowania ciągłości działania w sytuacjach kryzysowych,
- ocena funkcjonowania podmiotów powiązanych z działalnością Banku,
- opis zidentyfikowanych problemów wynikających ze zdarzeń ryzyka operacyjnego,

- testowanie warunków skrajnych, weryfikacja przyjętych procedur,
- proponowanie działań mających na celu redukcję ryzyka.

Pomiarem, monitorowaniem oraz raportowaniem poziomu ryzyka operacyjnego zajmuje się Stanowisko ds. ryzyk, planowania, analiz i ds. zgodności.

Raport z analizy ryzyka operacyjnego obejmuje następujące elementy:

- 1) analizę rejestrów zdarzeń ryzyka operacyjnego,
- 2) macierz bazylejską ryzyka operacyjnego,
- 3) kalkulacje wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego,
- 4) poziom wskaźników KRI.

Informacje na temat ryzyka operacyjnego przedkładane są na posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej w okresach kwartalnych.

Ryzyko braku zgodności - czynniki ryzyka braku zgodności w Banku można podzielić na:

- 1) wewnętrzne – wynikające z wewnętrznej organizacji Banku,
- 2) zewnętrzne – niezależne od Banku.

Podstawowe obszary występowania ryzyka braku zgodności w Banku to: tajemnica bankowa, ochrona danych osobowych, przepisy z zakresu BHP, informatyka (w tym bankowość elektroniczna), outsourcing, obsługa klientów, konflikt interesów. Powyższe obszary pokrywają się z ryzykiem operacyjnym w Banku.

Identyfikacja zdarzeń ryzyka braku zgodności odbywa się na każdym stanowisku pracy Banku w oparciu o wykaz zdarzeń zawartych w załączniku do Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym. Każdy pracownik Banku ma obowiązek zgłaszania do przełożonego incydentów i po wyjaśnieniu przyczyn przełożony rejestruje zdarzenia w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego. Analiza czynników występowania w Banku ryzyka braku zgodności jest jedną z metod zarządzania tym ryzykiem.

W procesie bezpośredniego zarządzania ryzykiem braku zgodności uczestniczą:

1. Rada Nadzorcza zatwierdza Politykę zarządzania ryzykiem braku zgodności, sprawuje nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności, otrzymuje sprawozdania z przeprowadzonych kontroli wewnętrznych i audytu.
2. Zarząd Banku sprawujący główną funkcję zarządczą w procesie zarządzania ryzykiem braku zgodności. Bezpośredni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności sprawuje Prezes Zarządu.

3. Stanowisko ds. ryzyk, planowania, analiz oraz ds. zgodności sporządzające raporty ryzyka operacyjnego oraz skutków ryzyka braku zgodności dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.
4. Komisja ds. zgodności realizująca zadania wymienione w Regulaminie organizacyjnym

Ryzyko kapitałowe - Bank w ocenie istotności ryzyka kapitałowego dokonuje analizy:

- 1) struktury posiadanych funduszy w celu ustalenia stopnia koncentracji funduszu udziałowego;
- 2) koncentracji pakietów „dużych” udziałów. Bank uznaje za „duży” pakiet udziałów, kwotę sumy udziałów posiadanych przez jednego Członka Banku na poziomie co najmniej 5% funduszu udziałowego.

Pomiarem, monitorowaniem oraz raportowaniem z zakresu adekwatności kapitałowej zajmuje się Stanowisko ds. ryzyk i analiz.

Raport z analizy adekwatności kapitałowej obejmuje następujące elementy:

- 1) wielkość kapitału wewnętrznego Banku,
- 2) poziom funduszy własnych,
- 3) wielkość współczynników kapitałowych,
- 4) poziom wykorzystania limitów wymogów z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka.

Informacje na temat ryzyka kapitałowego przedkładane są na posiedzeniach Zarządu oraz na posiedzeniach Rady Nadzorczej w okresach kwartalnych.

Ryzyko biznesowe - identyfikacja ryzyka biznesowego jest dokonywana w cyklach rocznych w okresie sporządzania rocznego planu ekonomiczno-finansowego.

Pomiar i monitorowanie ryzyka biznesowego jest realizowane w ramach oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Banku, która obejmuje następujące elementy:

- 1) analizy poziomu i struktury podstawowych pozycji aktywów i pasywów Banku,
- 2) ocenę działalności depozytowej,
- 3) ocenę działalności kredytowej,
- 4) poziom instrumentów finansowych,
- 5) analizę rachunku zysków i strat,
- 6) poziom wyniku finansowego Banku,

7) podstawowe wskaźniki obrazujące działalność Banku.

Informacje na temat ryzyka biznesowego przedkładane są na posiedzeniach Zarządu w okresach miesięcznych, natomiast na posiedzeniach Rady Nadzorczej w okresach kwartalnych.

3.1.4. Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka (CRR art.435 ust. 1d)

W celu ograniczania poszczególnych rodzajów ryzyka Bank wprowadza odpowiednie do skali działania limity wewnętrzne.

W celu ograniczania **ryzyka kredytowego** Bank wprowadził następujące limity (wskaźniki podlegające limitowaniu ostrożnościowemu):

- 1) Wskaźniki struktury portfela kredytowego wg podmiotów i wg produktów
- 2) limity strukturalne,
- 3) wskaźniki koncentracji branżowej,
- 4) wskaźniki zabezpieczeń
- 5) wskaźniki ograniczające ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych
- 6) wskaźniki ograniczające ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

W celu zabezpieczenia swoich należności Bank stosuje zabezpieczenie dla udzielonego kredytu. Wartość i rodzaj zabezpieczenia zależy od typu transakcji i oceny jej ryzyka kredytowego.

W celu ograniczania **ryzyka płynności** Bank wprowadził następujące limity:

- 1) urealnione skumulowane wskaźniki płynności,
- 2) wskaźniki zabezpieczenia płynności,
- 3) wskaźniki stabilności bazy depozytowej,
- 4) wskaźniki finansowania aktywów,
- 5) wskaźniki finansowania kredytów długoterminowych.

W celu ograniczenia **ryzyka stopy procentowej** Bank wprowadził następujące limity:

- 1) limit marży odsetkowej,
- 2) limit na wskaźnik luki (niedopasowania),
- 3) limit zmian w dochodzie odsetkowym z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka stopy procentowej.

W zakresie **ryzyka operacyjnego**, w celu zminimalizowania skutków wystąpienia sytuacji kryzysowych Bank wdraża narzędzia redukcji ryzyka, które można podzielić na: organizacyjne, programowe i techniczne. W celu limitowania stopnia zagrożenia Banku

ryzykiem operacyjnym, wyznacza się wartości progowe dla kluczowych wskaźników ryzyka (KRI).

W celu ograniczania **ryzyka braku zgodności** w Banku podejmowane są działania organizacyjne. W zakresie **adekwatności kapitałowej** Bank wprowadził limity alokacji kapitału wewnętrznego.

W celu ograniczania **ryzyka biznesowego** Bank ustala następujące limity podstawowych wskaźników ekonomicznych:

- 1) wynik finansowy netto,
- 2) przyrost funduszy własnych Banku,
- 3) przyrost sumy bilansowej.

3.1.5. Oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku (CRR art. 435 ust. 1e)

Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku, stanowi **Załącznik nr 1** do niniejszej Informacji.

3.1.6. Oświadczenie na temat ryzyka, w którym pokrótce omówiono ogólny profil ryzyka Banku związany ze strategią działalności (CRR art. 435 ust. 1f)

Zatwierdzone przez Zarząd Banku oświadczenie zawierające kluczowe wskaźniki i dane liczbowe, zapewniające zewnętrznym zainteresowanym stronom całościowy obraz zarządzania ryzykiem przez Bank, w tym tolerancję na ryzyko określone przez Radę Nadzorczą Banku, stanowi **Załącznik nr 2** do niniejszej Informacji.

a. Informacje w zakresie zasad zarządzania (CRR art.435 ust. 2)

3.2.1. Liczba stanowisk dyrektorskich zajmowanych przez członków Zarządu (CRR art. 435 ust. 2a)

Członkowie Zarządu nie zajmują stanowisk dyrektorskich.

3.2.2. Polityka rekrutacji dotycząca wyboru członków organu zarządzającego oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej (CRR art. 435 ust. 2b). Strategia w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków organu zarządzającego, jego celów i wszelkich odpowiednich zadań określonych w tej polityce oraz zakresu, w jakim te cele i zadania zostały zrealizowane (CRR art. 435 ust. 2c)

Zasady rekrutacji dotyczące wyboru członków Zarządu Banku zawarte są w obowiązującym w Banku Statucie, Regulaminie działania Rady Nadzorczej oraz Regulaminie działania Zarządu. Członków Zarządu powołuje i odwołuje w głosowaniu tajnym Rada Nadzorcza.

Powołanie Prezesa Zarządu następuje za zgodną Komisji Nadzoru Finansowego. Pozostałych członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza, przy czym powołanie następuje na wniosek Prezesa Zarządu. Co najmniej dwóch członków Zarządu, w tym Prezes Zarządu Banku Spółdzielczego, muszą posiadać kwalifikacje i doświadczenie zawodowe dające rękojmię prowadzenia działalności Banku Spółdzielczego z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych oraz pozostawać w stosunku pracy z Bankiem Spółdzielczym, związanym z pełnioną funkcją.

Rekrutację na stanowiska członków Zarządu w Banku w pierwszej kolejności prowadzi się wśród pracowników Banku, a dopiero w przypadku braku możliwości przesunięć w ramach struktury poszukuje się pracowników w zewnętrznych instytucjach bankowych, finansowych itp. Kandydaci na członków Zarządu powinni spełniać kryterium reputacji oraz kwalifikacji. Członkowie Zarządu podlegali ocenie odpowiedniości, uwzględniającej kwalifikacje, doświadczenie i reputację. Zasady wyboru Członków Zarządu i ocen zawierały następujące procedury wewnętrzne:

- 1) Procedura dokonywania ocen odpowiedniości członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Pilźnie
- 2) Regulamin działania Zarządu Banku Spółdzielczego w Pilźnie.

Członków Rady Nadzorczej powoływało zgodnie z przepisami prawa Zebranie Przedstawicieli. Członkowie Rady Nadzorczej podlegali ocenie odpowiedniości, uwzględniającej kwalifikacje, doświadczenie i reputację. Zasady wyboru Członków Rady Nadzorczej i ocen zawierały zastępujące procedury wewnętrzne:

- 1) Regulamin wyboru Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Pilźnie

2) Procedura dokonywania ocen odpowiedniości członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Pilźnie

3) Regulamin Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Pilźnie.

Bank z uwagi na skalę działalności nie stosował strategii w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

Członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku podlegali ocenie ze strony Zebrania Przedstawicieli. Wszyscy za prawidłowość wykonywania obowiązków w 2019 r. otrzymali absolutorium.

W wyniku wejścia w życie z dniem 21.10.2017 r ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym zgodnie z obowiązkiem został powołany przez Bank w ramach Rady Nadzorczej Komitet Audytu, do zadań którego należało sprawowanie nadzoru nad systemem zarządzania w Banku, obejmującym system zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej. Komitet wykonywał funkcję kontrolną zgodnie ze Statutem Banku oraz oceniał poziom ryzyka wynikającego z działalności Banku.

Komitet oprócz działań kontrolnych analizował istotne zagadnienia związane z funkcjonowaniem Banku, dotyczące najważniejszych obszarów Banku w szczególności:

1) Monitorowanie:

- a) procesu sprawozdawczości finansowej,
- b) skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemów zarządzania ryzykiem,
- c) wykonywania czynności rewizji finansowej,

- 2) Kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej w szczególności w przypadku, gdy na rzecz jednostki zainteresowania publicznego świadczone były przez firmę audytorską inne usługi niż badanie,
- 3) Informowanie Rady Nadzorczej Banku o wynikach badania oraz wyjaśnianie w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Banku, a także jaka była rola Komitetu w procesie badania,
- 4) Dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażenie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Banku,
- 5) Przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Banku.

W 2019 r. Komitet Audytu Rady Nadzorczej odbył 4 posiedzenia.

3.2.3. Utworzenie (bądź nie) przez Bank oddzielnego komitetu ds. ryzyka oraz liczby posiedzeń komitetu, które się odbyły (CRR art. 435 ust. 2d)

W Banku nie tworzonego oddzielnego komitetu ds. ryzyka.

3.2.4. Opis przepływu informacji na temat ryzyka kierowanych do Zarządu Banku (CRR art. 435 ust. 2e)

Przepływ informacji dotyczącej ryzyka, kierowany do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku był sformalizowany i objęty odpowiednią „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”, definiującą: nazwy raportów/sprawozdań, częstotliwość, autorów/odbiorców, terminy sporządzania raportów/sprawozdań dotyczących ryzyka oraz nazwy procedur/regulacji, z których wynika obowiązek sporządzania raportów/sprawozdań.

Systemem informacji zarządczej były objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania dostosowane były do skali narażenia na ryzyko, a także zmienność ryzyka, zapewniając możliwość podjęcia decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

4. Zakres konsolidacji ostrożnościowej

Bank nie posiadał podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

5. Fundusze własne

I. Na fundusze banku w ujęciu bilansowym składają się:

- 1) Fundusz podstawowy (udziałowy) pomniejszony o należne wpłaty
- 2) Fundusz zapasowy
- 3) Fundusz z aktualizacji wyceny
- 4) Zysk netto

Fundusz udziałowy wykazywany jest w wysokości zgodnej ze statutem według wartości nominalnej.

Fundusz zapasowy tworzony jest z wpłat przez członków wpisowego i z części nadwyżki bilansowej.

Fundusz z aktualizacji wyceny obejmuje wartość aktualizacji rzeczowych aktywów trwałych oraz finansowych aktywów obrotowych.

Zysk netto stanowi zysk wynikający z rachunku zysków i strat za okres, za który jest sporządzane sprawozdanie. Zysk netto uwzględnia podatek dochodowy zarówno w części bieżącej jak i odroczonej.

Fundusze Banku na koniec 2019 roku wykazane w bilansie składały się z następujących kwot:

- fundusz udziałowy w wysokości 143 tys. zł,
- fundusz zapasowy w wysokości 11 378 tys. zł,
- fundusz z aktualizacji wyceny w wysokości 406 tys. zł,
- zysk netto wynikający z rachunku zysków i strat 420 tys. zł.

Łączna wartość księgowa kapitałów Banku na dzień 31.12.2019 roku wyniosła 12 347 tys. zł.

II. Według zasad pakietu CRD IV/CRR adekwatność kapitałowa w 2019 r była analizowana w oparciu o następujące rodzaje współczynników:

- 1) współczynnik kapitału podstawowego Tier I,
- 2) współczynnik kapitału Tier I,
- 3) łączny współczynnik kapitałowy,
- 4) wskaźnik dźwigni finansowej.

III. Na dzień 31.12.2019 r. wszystkie wskaźniki kapitałowe ukształtowały się powyżej regulacyjnych wymogów minimalnych.

IV. Bank Spółdzielczy w Pilźnie nie posiadał instrumentów w kapitale podstawowym Tier I i instrumentów dodatkowych w Tier I oraz instrumentów w kapitale Tier II emitowanych przez Bank.

V. Poniższa tabela zawiera uzgodnienie pozycji funduszy własnych Banku zgodnie z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z 20.12.2013 r.

w tys. zł/%

Informacja na temat funduszy własnych		stan na 31.12.2019r.
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	11 378
4	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa w art. 484 ust.3 i powiązane azio emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	504
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	11 882
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-3
29	Kapitał podstawowy Tier I	11 879
44	Kapitał dodatkowy Tier I	-
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	11 879
58	Kapitał Tier II	-
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	11 879
60	Aktywa ważone ryzykiem	42 947
61	Kapitał podstawowego Tier I (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	27, 66
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	27, 66
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko)	27, 66
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów kapitału podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	504
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	404

6. Wymogi kapitałowe

1. Bank dostosowywał wielkość funduszy własnych do poziomu i rodzaju ryzyka na jakie był narażony oraz charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności. W tym celu w Banku opracowany był i wdrożony proces oceny adekwatności kapitałowej, który służył utrzymaniu funduszy własnych na poziomie adekwatnym do profilu i poziomu ryzyka ponoszonego przez Bank.

2. Kapitał wewnętrzny to szacowana wielkość kapitału niezbędna do pokrycia wszystkich istotnych rodzajów ryzyka zidentyfikowanego w działalności Banku. Kapitał wewnętrzny był sumą kapitału ekonomicznego oraz kapitału regulacyjnego na pokrycie pozostałych rodzajów ryzyka.

3. Metoda stosowana przez Bank do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego polegała na ustalaniu wielkości kapitału wewnętrznego, niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych i istotnych rodzajów ryzyka występującego w Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka.

Proces szacowania kapitału wewnętrznego obejmował w szczególności:

- 1) procedury identyfikowania, pomiaru i raportowania ryzyka,
- 2) alokację kapitału w zależności od poziomu ryzyka,

- 3) proces ustalania celów kapitałowych w zakresie adekwatności kapitałowej,
- 4) system kontroli wewnętrznej w obszarze szacowania i utrzymania kapitału wewnętrznego,
- 5) przeprowadzanie testów warunków skrajnych.
- 6) strukturę kapitału,
- 7) kapitałowe plany awaryjne.

Szczegółowy opis został zawarty w Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie, stanowiącej załącznik do niniejszej Informacji.

4. Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego podlegał zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą. Całość procesu wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej podlegała corocznemu przeglądowi. Za proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego odpowiedzialny był Zarząd Banku.

5. 8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 112, obliczane są zgodnie z zapisami części trzeciej, tytuł II rozdział 2 Rozporządzenia CRR, zostały zawarte w tabeli.

Kalkulacja wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego według rodzaju ekspozycji na 31 grudnia 2019 roku w tys. zł

Wyszczególnienie:	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem:	Wymóg kapitałowy:
Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	-	-
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	7 526	602
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego		
Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju		
Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych		
Ekspozycje wobec instytucji	201	16
Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	5 771	462
Ekspozycje detaliczne	1 954	156
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	13 739	1 099
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązań	4 361	349
Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem		
Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych		
Ekspozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne		
Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową		
Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania		
Ekspozycje kapitałowe	1 028	82
Inne pozycje	1 976	158
RAZEM:	36 556	2 925

6. Bank wylicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego metodą podstawowego wskaźnika zgodnie z załącznikiem nr 14 do uchwały nr 76/2010 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2010 roku. Kwota ekspozycji na ryzyko operacyjne wyniosła 3 408 tys. zł, a kwota wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2019 roku wynosiła 511 tys. zł.

7. Dodatkowe wymogi kapitałowe

Dodatkowe wymogi kapitałowe na ryzyka istotne występujące w Banku wylicza się w sposób następujący:

A. Ryzyko kredytowe

1. Bank uznaje, że minimalny wymóg kapitałowy wyliczony na ryzyko kredytowe jest wystarczający, o ile nie zostanie przekroczony wskaźnik określony w ust. 2 i nie wyznacza wewnętrznego wymogu kapitałowego.

2. Bank uznaje za akceptowany udział aktywów i zobowiązań pozabilansowych o podwyższonych wagach ryzyka, tj.:

- 1) 75% i więcej na poziomie do 70% sumy aktywów według wartości bilansowej powiększonych o udzielone zobowiązania pozabilansowe,
- 2) 100% i więcej na poziomie do 30% sumy aktywów według wartości bilansowej powiększonych o udzielone zobowiązania pozabilansowe.

W przypadku przekroczenia wskaźnika udziału określonego w ust. 2, Bank wylicza dodatkowy wewnętrzny wymóg kapitałowy według zasad określonych w Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej.

Na 31.12.2019 r. Bank nie tworzył wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka kredytowego.

B. Ryzyko operacyjne

Jeżeli suma kosztów z tytułu zdarzeń (incydentów) w ramach ryzyka operacyjnego była w ocenianym okresie niższa od wyznaczonego minimalnego wymogu kapitałowego, to Bank uznaje wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne za wystarczający. W przeciwnym razie wyznacza dodatkowy wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka operacyjnego na zasadach określonych w Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej.

Na 31.12.2019 r. Bank nie tworzył wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka operacyjnego.

C. Ryzyko koncentracji zaangażowań - ryzyko to związane jest ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku wobec:

- a) pojedynczych klientów lub grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- b) tego samego sektora gospodarczego,
- c) tego samego rejonu geograficznego,
- d) tego samego rodzaju zabezpieczenia kredytowego.

Bank wyznacza wymóg kapitałowy dokonując analizy wykonania limitów zaangażowań ekspozycji kredytowych. Na 31.12.2019 r. Bank nie tworzył wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka z tytułu koncentracji.

D. Ryzyko stopy procentowej - Bank wyznacza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka stopy procentowej w portfelu bankowym łącznie z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego, dokonując analizy wpływu szokowych zmian rynkowych stóp procentowych (o 200 p.b.) z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego na wynik odsetkowy.

Na 31.12.2019 r. Bank utworzył wewnętrzny wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka z tytułu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej w wysokości 294,5 tys. zł.

E. Ryzyko płynności

Do szacowania wewnętrznego wymogu kapitałowego na ryzyko płynności Bank wykorzystuje relację wartości posiadanej na datę analizy sumy podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności do aktywów ogółem. Bank przyjmuje, że będzie utrzymywał minimalną wartość współczynnika udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem na poziomie 20%.

1. Do wyznaczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka płynności wykorzystuje się wartość wskaźnika LCR. Przyjmuje się, że Bank będzie utrzymywał minimalną wartość wskaźnika LCR na poziomie minimum 100% - zgodnie z Instrukcją zarządzania ryzykiem płynności.

2. Bank dokonuje analizy sytuacji szokowej zakładającej nagły wzrost wypływów o 20 %, co powoduje spadek wartości aktywów płynnych o tą wartość, oblicza się wskaźnik LCR zgodnie z powyższymi założeniami i zakłada się konieczność utrzymania wartości wskaźnika LCR na poziomie minimum 100 %.

3. Spadek wskaźnika, o którym mowa w ust. 2 przy założeniu zaistnienia sytuacji szokowej tworzy konieczność ponoszenia dodatkowego kosztu (w sensie wyniku).

4. Wyliczenie miesięcznego kosztu pozyskania aktywów płynnych w celu wyznaczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka płynności wlicza się według wzoru:

$\text{Brakująca kwota aktywów płynnych} * \text{średnia rentowność kredytów za poprzedni miesiąc} / 12.$

Wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka płynności stanowi 8% kosztu pozyskania brakującej kwoty aktywów płynnych do uzyskania minimalnego poziomu LCR na skutek wystąpienia sytuacji skrajnej.

Na 31.12.2019 r. Bank nie tworzył wewnętrznego wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka płynności.

F. Ryzyko walutowe –

Bank wyznacza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego metodą podstawową.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego stanowi pomnożone przez 12,5 – 8% pozycji walutowej całkowitej, jeżeli przewyższa ona 2% funduszy własnych Banku lub stanowi 0 jeżeli nie przewyższa 2% funduszy własnych.

Dodatkowe wymogi kapitałowe na pokrycie ryzyka rynkowego (walutowego) tworzy się na podstawie wyników testów warunków skrajnych obejmujących dwa obszary:

1. Ocena wpływu spadku kursu PLN na pozycję całkowitą Banku,
2. Ocena wpływu spadku kursu PLN na wynik z pozycji wymiany.

Na dzień 31.12.2019 r. Bank utworzył dodatkowy wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka walutowego w wysokości 28,45 tys. zł, gdyż wartość maksymalnej pozycji całkowitej w sytuacji spadku kursu PLN o 30% przekroczyła 2% funduszy własnych.

G. Ryzyko biznesowe – w ramach tego ryzyka Bank wyznacza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka wyniku finansowego.

Bank w ocenie istotności ryzyka wyniku finansowego dla potrzeb wyznaczania wewnętrznego wymogu kapitałowego, dokonuje analizy wielkości planowanego wyniku finansowego na dany rok według planu finansowego zatwierdzonego przez Radę Nadzorczą, a wielkością zrealizowaną na datę analizy.

Jeżeli różnica pomiędzy wartością planowaną wyniku finansowego netto na dany rok, a zrealizowaną na datę dokonywania oceny kapitału wewnętrznego wartością wyniku finansowego netto, powiększoną o wartość wyniku planowanego do zrealizowania na okres

pozostający do zakończenia roku jest dodatnia i większa niż 2% funduszy własnych, to Bank uznaje, że ryzyko wyniku finansowego jest istotne i wyznacza wewnętrzny wymóg kapitałowego z tego tytułu.

Wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka wyniku finansowego stanowi wartość dodatniej różnicy pomiędzy wartością planowanego wyniku finansowego netto na dany rok a zrealizowaną na datę analizy wielkością wyniku finansowego netto, powiększoną o wielkość wyniku planowanego do zrealizowania na okres pozostający do zakończenia roku.

Na 31.12.2019 r. Bank uznał, że ryzyko wyniku finansowego nie jest istotne i nie wyznaczał wewnętrznego wymogu kapitałowego z tego tytułu.

Łączna suma minimalnych i dodatkowych wymogów kapitałowych na 31.12.2019 r. wyniosła 3 758,95 tys. zł.

7. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Bank nie posiadał ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta.

8. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego (CRR art. 442)

Jako należności przeterminowane Bank uznawał każdą należność z tytułu kapitału lub odsetek nie spłaconą w terminie. Definicja ta stosowana była dla celów rachunkowości.

Należności zagrożone (z rozpoznaną utratą wartości) to ekspozycje kredytowe zakwalifikowane do kategorii podwyższonego ryzyka: poniżej standardu, wątpliwe i stracone, o których mowa w przepisach dotyczących zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Definicja ta stosowana była dla celów rachunkowości.

Po zmianie ustawy o rachunkowości oraz Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków, od 01.01.2018 r. mianem ekspozycji kredytowych Bank określał wierzytelność kapitałową sklasyfikowaną do należności zagrożonych wraz z odsetkami. Na część kapitałową wierzytelności Bank tworzył rezerwy celowe, a na naliczone odsetki Bank tworzył odpisy aktualizujące należności. Wymagany poziom tworzonych rezerw celowych jak i odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi zależny był od kategorii ekspozycji kredytowej.

Bank stosował definicje należności zagrożonych oraz metody ustalania korekt wartości i rezerw w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia

rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (tekst jednolity: Dz. U. Dz.U. 2019 poz. 520 z późn. zm.).

Bank tworzył rezerwy celowe na ekspozycje kredytowe, które zaliczał w ciężar kosztów.

Przy ustalaniu skali ryzyka obciążającego ekspozycje kredytowe Bank wykorzystywał dwa niezależne kryteria:

- 1) terminowość spłaty kapitału lub odsetek,
- 2) sytuację ekonomiczno – finansową dłużnika (kredytobiorcę, poręczyciela).

Ekspozycje kredytowe wynikające z pożyczek i kredytów detalicznych klasyfikuje się do następujących kategorii ryzyka:

- 1) normalne
- 2) stracone

Na ekspozycje te Bank tworzy rezerwy celowe w wysokości:

1) 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „normalne”

2) 100% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „stracone”.

Pozostałe ekspozycje kredytowe Bank klasyfikuje do następujących kategorii ryzyka:

- 1) normalne
- 2) pod obserwacją
- 3) zagrożone:
 - a) poniżej standardu
 - b) wątpliwe
 - c) stracone

Na ekspozycje te Bank tworzy rezerwy celowe w wysokości:

1) 0% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „normalne”,

2) 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „pod obserwacją”,

3) 20% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „poniżej standardu”,

4) 50% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „wątpliwe”,

5) 100% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „stracone”.

Bank dokonywał przeglądu i klasyfikacji ekspozycji kredytowych w kategorii „normalne”, „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe” i „stracone” według danych aktualnych na dzień przeprowadzenia klasyfikacji, najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kończącego kwartał.

Podstawą do utworzenia, dotworzenia lub rozwiązania rezerwy celowej jest prawidłowo dokonana ocena ryzyka, klasyfikacja ekspozycji kredytowej, ustalenie wartości zabezpieczeń pomniejszających podstawę tworzenia rezerwy oraz limit pomniejszeń ekspozycji kredytowych wynikający z opóźnień w spłacie.

Rezerwy celowe są tworzone, aktualizowane co do wysokości oraz rozwiązywane:

1) z uwzględnieniem kryterium terminowości – najpóźniej w ostatnim dniu każdego miesiąca:

2) z uwzględnieniem kryterium sytuacji ekonomiczno – finansowej - najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca kończącego kwartał, w którym dokonano przeglądu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń

3) z uwzględnieniem kryterium limitu pomniejszeń – najpóźniej w ostatnim dniu każdego miesiąca.

Dokładny opis zasad przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego zawiera Instrukcja: „Zasady monitoringu ekspozycji kredytowych i przeglądu zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”” wymieniona w załączniku 1 do niniejszej Informacji.

Poniższa tabela przedstawia zmianę stanu wartości rezerw celowych na należności bilansowe w okresie od dnia 01.01.2019 do dnia 31.12.2019 roku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Na należności normalne i pod obserwacją	Na należności poniżej standardu	Na należności wątpliwe	Na należności stracone	Razem
Stan na początek okresu	64	310	375	1 276	2 025
<i>Zwiększenia</i>	18	277	1 599	418	2 312
Utworzenie rezerw celowych	18	277	1 599	418	2 312
<i>Zmniejszenia</i>	26	380	836	1 348	2 590
Rozwiązanie rezerw celowych	26	380	836	1 348	2 590
Odpisanie należności	0	-	-	-	-
Stan na koniec okresu	56	207	1 138	346	1 747

Bank w roku 2019 dokonał przeniesienia należności kredytowej do ewidencji pozabilansowej w kwocie 1 306 tys. zł.

Bank nie tworzy rezerwy na ryzyko ogólne.

Łączna kwota należności według wyceny bilansowej na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosła 127 904 tys. zł.

Należności Banku wg stanu na 31.12.2019 roku (w tys. zł)

Lokaty i środki na rachunkach bieżących w Banku Zrzeszającym	63 274
Należności od sektora niefinansowego z tytułu udzielonych kredytów	29 065
Należności od sektora budżetowego z tytułu udzielonych kredytów	37 631
Należności brutto razem	129 970
Rezerwy na należności	- 1 825
Korekty wartości	- 241
Należności netto razem	127 904

Ekspozycje kredytowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, powiększone o naliczone odsetki oraz pomniejszone o utworzone rezerwy i nierozliczone prowizje.

Działalność kredytowa obarczona jest największym ryzykiem. Związane jest to z ryzykiem działalności gospodarczej, wynikającym z trudności przewidywania zjawisk gospodarczych ze względu na ich dużą zmienność, jak i zmiany wartości rynkowej przyjmowanych zabezpieczeń i ich różnej płynności.

Struktura podmiotowa portfela kredytowego Banku

Podmiot	Wartość nominalna
osoby fizyczne	12 488
w tym: zagrożone	332
rolnicy	2 094
w tym: zagrożone	
przedsiębiorcy indywidualni	14 217
w tym: zagrożone	5 647
spółki, spółdzielnie	133
w tym: zagrożone	72
podmioty niekomercyjne	-
w tym: zagrożone	-
jednostki budżetowe	37 630
w tym: zagrożone	-
inne	-
w tym: zagrożone	-
Razem	66 562

Struktura rodzajowa portfela kredytowego Banku na 31.12.2019 r. (w tys. zł)

Rodzaj	wartość nominalna
gotówkowe	1 928
konsumpcyjne	1 405
zabezpieczone hipotecznie	1 261
obrotowe	19 878
inwestycyjne (bez preferencyjnych)	31 012
mieszkaniowe	7 476
w rachunku bieżącym i debety	3 406
preferencyjne inwestycyjne	-
Pozostałe	196
Razem	66 562

Struktura branżowa portfela kredytowego Banku na 31.12.2019 r. (w tys. zł)

Rodzaj	wartość nominalna
Przetwórstwo przemysłowe	5 082
w tym: zagrożone	2 569
Handel	1 626
w tym: zagrożone	298
Obsługa nieruchomości	
w tym: zagrożone	
Budownictwo	2 943
w tym: zagrożone	-
Transport	4 233
w tym: zagrożone	1 728

Rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo	547
w tym: zagrożone	-
Energetyka	0
w tym: zagrożone	-
Informacja i komunikacja	-
w tym: zagrożone	-
Działalność profesjonalna	0
w tym: zagrożone	-
Administrowanie	37 630
w tym: zagrożone	-
Hotele i gastronomia	4
w tym: zagrożone	-
Górnictwo i wydobywanie	1 112
w tym: zagrożone	1 112
Opieka zdrowotna	0
w tym: zagrożone	-
Dostawa wody	-
w tym: zagrożone	-
Ścieki i odpady	-
w tym: zagrożone	-
Kultura, rozrywka, rekreacja	19
w tym: zagrożone	-
Edukacja	10
w tym: zagrożone	-
Pozostałe usługi	13 356
w tym: zagrożone	344
Razem	66 562

Struktura jakościowa portfela kredytowego Banku na 31.12.2019 r. (w tys. zł)

Kategoria	Wartość bilansowa
Normalne	60 174
Pod obserwacją	337
poniżej standardu	1 464
Wątpliwe	3 506
Stracone	1 081
Zagrożone razem	6 051
Razem	66 562

9. Bufory kapitałowe

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Bank nie był zobowiązany do ujmowania informacji w tym zakresie, w związku z brakiem szczegółowych przepisów wykonawczych.

10. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Bank nie należał do banków systemowo ważnych.

11. Aktywa wolne od obciążeń

1. Składnik aktywów był traktowany jako obciążony, jeżeli został zastawiony lub podlegał jakiegokolwiek formie ustaleń, mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie mógł zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).
2. Wartość bilansową aktywów w podziale na kategorie ekspozycji, jakoś aktywów i całkowitą, wolną od obciążeń kwotę wartości bilansowej zawiera poniższa tabela.

Formularz A – Aktywa

w tys. zł

		Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń	Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń
		010	040	060	090
010	Aktywa instytucji zgłaszającej			131 976	
030	Instrumenty kapitałowe (<i>udziałowe</i>)			947	947
040	Dłużne papiery wartościowe			7 801	7 801
120	Inne aktywa			140 724	

Tabela B – Zabezpieczenia otrzymane

w tys. zł.

		Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych	Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia
		010	040
130	Zabezpieczenia otrzymane przez instytucję zgłaszającą		22 470
150	Instrumenty kapitałowe		
160	Dłużne papiery wartościowe		
230	Inne zabezpieczenia otrzymane		22 470
240	Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS		

Formularz C – Aktywa obciążone / zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania

w tys. zł.

nie dotyczy		Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych	Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS
		010	030
010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	-	-

12. Korzystanie z ECAI

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Bank nie korzystał z usług zewnętrznej firmy ratingowej.

13. Ekspozycja na ryzyko rynkowe

1. Bank na 31.12.2019 r. wyliczał wymóg na ryzyko walutowe.
2. W związku z nie posiadaniem ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne Bank nie wyliczał wymogu w zakresie ryzyka stopy procentowej związanego z pozycjami sekurytyzacyjnymi.
3. Na dzień 31 grudnia 2019 r. Bank nie stosował wewnętrznych modeli w pomiarze ryzyka rynkowego.

14. Ryzyko płynności (Rekomendacja P)

1. Zasady zarządzania płynnością finansową i ryzykiem płynności, w tym określenie struktury organizacyjnej, metody pomiaru oraz monitorowania poziomu płynności, metody ograniczania ryzyka utraty płynności, awaryjne plany działania zawarte zostały w „Polityce zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”, stanowiącej pkt 5 załącznika nr 3 do niniejszej Informacji. Zakres, częstotliwość i tryb przekazywania informacji w zakresie płynności dla organów i komórek organizacyjnych Banku zostały zawarte w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”.

2. W procesie zarządzania ryzykiem płynności uczestniczyli:

- 1) Rada Nadzorcza
- 2) Zarząd,
- 3) Księgowość
- 4) Zespół Handlowy
- 5) Stanowisko ds. ryzyk, planowania, analiz i ds. zgodności,
- 6) Audyt Wewnętrzny Spółdzielnia SOZ,
- 7) Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne

3. Za obszar ryzyka płynności w Banku odpowiadali:

1. Prezes Zarządu za pośrednictwem Stanowiska ds. ryzyk i analiz w zakresie nadzoru nad pomiarem, monitorowaniem i kontrolą ryzyka płynności (obszar nadzorujący ryzyko płynności i finansowania),
2. Członek Zarządu – Główna Księgowa w zakresie nadzoru nad operacyjnym zarządzaniem płynnością (obszar generujący ryzyko płynności i finansowania)
- 3) Wiceprezes ds. Handlowych w zakresie działalności handlowej (obszar generujący ryzyko płynności i finansowania).

Podział realizowanych w Banku zadań w zakresie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania zapewniał rozdzielenie operacyjnego zarządzania ryzykiem od monitorowania i kontroli ryzyka.

4. Bank w ramach zabezpieczenia płynności korzystał z następujących czynności wykonywanych przez Bank BPS S.A. :

- 1) Utrzymywania rezerwy obowiązkowej za Bank na poziomie wymaganym przez NBP,

- 2) Lokowania nadwyżek środków finansowych Banku poprzez przyjmowanie depozytów,
 - 3) Zakupu bonów pieniężnych NBP
 - 4) Zakupu instrumentów finansowych za pośrednictwem BPS,
 - 5) Dokonywania zasileń i przyjmowania odprowadzeń gotówki,
 - 6) Korzystania z lokat, kredytów i pożyczek.
5. Z czynności wymienionych w ust. 4 Bank korzystał w ramach umów zawartych z Bankiem BPS S.A.
6. Bank korzystał z lokat, kredytów i pożyczek, o których mowa w ust 4 pkt 6 w ramach limitu zaangażowania finansowego ustalonego dla Banku przez Zarząd Banku BPS S.A.
7. W celu ograniczania ryzyka płynności Bank wprowadził limity, pozwalające na wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstawaniu nadmiernego ryzyka. Podstawowymi limitami, w zakresie których Bank nie dopuszczał do sytuacji ich przekraczania były następujące limity regulacyjne:
- 1) Nadzorcze miary płynności,
 - 2) Limit wskaźnika LCR.

Podstawowymi limitami, w zakresie których Bank nie dopuszczał do sytuacji ich przekraczania były następujące limity regulacyjne:

- 1) nadzorcze miary płynności, 2) limit wskaźnika LCR.

Tabela zawiera informację na temat wielkości współczynników nadzorczych miar płynności.

Wielkości współczynników nadzorczych miar płynności Banku Spółdzielczego w Pilźnie

Miary płynności		Wartość nadzorcza	Wartość minimalna ustalona przez Bank	Wartość na 31.12.2019
M1	Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem	-	0,20	0,29
M2	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	1,0	1,10	4,59

8. Wyliczone na koniec roku wartości nadzorczych miar płynności kształtowały się powyżej wartości minimalnych określonych w Uchwale 386/2008 KNF.

9. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wskaźnik LCR wyniósł 223%. Jego wartość kształtowała się znacznie powyżej minimalnego progu 100% określonego w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2015/61 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013.

10. Kształtowanie wskaźnika pokrycia wypływów netto.

Lp		31.03.2019	30.06.2019	30.09.2019	31.12.2019
1	Zabezpieczenie przed utratą płynności	20 772	20 623	22 443	20 092
2	Wypływy środków pieniężnych netto ogółem	13 303	12 210	13 240	14 493
3	Wskaźnik pokrycia wypływów netto	4 038	5 468	4 086	5 465

11. W Banku obowiązywały również limity luki niedopasowania, które ustalały pożądaną wielkość wskaźnika płynności skumulowanej w poszczególnych przedziałach czasowych. Wskaźnik płynności skumulowanej określał dopuszczalny poziom ryzyka płynności. Wysokość limitów została ustalona w oparciu o wprowadzone w Banku zasady finansowania polegające na przyjęciu reguły, że w krótkich okresach czasu Bank powinien zapewniać pokrycie aktywami zobowiązań, natomiast w długich okresach czasu Bank powinien posiadać wystarczającą wielkość pasywów długoterminowych do sfinansowania aktywów długoterminowych. Przyjęcie takich zasad zostało również odzwierciedlone w nadzorczych normach płynności. Na koniec 2019 roku limity luki nie zostały przekroczone.

Kształtowanie się skumulowanej luki płynności na 31.12.2019 r.

Wyszczególnienie	SUMA	A'vista	> 24 h <= 7 dni	<= 1 m-ca	> 1 m- ca <= 3 m-cy	> 3 m-cy <= 6 m- cy	> 6 m-cy <= 1 rok	> 1 rok < = 2 lata	> 2 lat <= 5 lat	> 5 lat <= 10 lat	> 10 lat <= 20 lat	> 20 lat
Skumulowane aktywa	140 680	881	20 274	17 936	12 104	19 165	5 709	7 566	17 645	16 227	10 246	12 925
Skumulowane pasywa	140 680	74 789	3 100	11 001	18 318	9 434	10 370	1 330	410	0	0	11 927
Skumulowana luka		-77 425	-60 251	-53 316	-59 530	-49 799	-54 460	-48 224	-30 988	-14 761	-4 515	-3 517
Wskaźnik płynności skumulowany		0,01	0,26	0,42	0,46	0,59	0,58	0,63	0,77	0,89	0,97	0,98

12. W ramach pomiaru ryzyka Bank przeprowadzał w okresach miesięcznych następujące testy warunków skrajnych: 1) wrażliwości – w oparciu o które szacowany był kapitał wewnętrzny oraz wykonywany był pomiar wpływu zmian parametrów makroekonomicznych na poziom ryzyka płynności i ryzyka finansowania, 2) scenariuszowe – w oparciu o które budowane były awaryjne plany płynności oraz wyznaczany był poziom bufora płynności, 3) odwrócone – w oparciu o które wykonywane były doraźne analizy problemowe.

13. O wynikach testów informowany był Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza, jak również Dyrektorzy jednostek i komórek organizacyjnych Banku.

14. Testy warunków skrajnych były wykorzystywane do zarządzania ryzykiem płynności i ryzykiem finansowania oraz ustalania wysokości poziomów limitów. Na podstawie wyników testów tworzone były w Banku plany awaryjne płynności.

15. Bank działając jako instytucja społecznego zaufania był przygotowany do przezwyciężenia każdej z możliwych przyczyn powstania ryzyka utraty płynności. Plan awaryjny opracowany został na wypadek, gdyby rozwiązania normalnie stosowane w bieżącym zarządzaniu płynnością okazały się bezskuteczne. Szczegółowy wykaz podejmowanych działań w sytuacji awaryjnej wraz z wykazem osób zawarty został w „Polityce zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”. W celu zapewnienia skuteczności planu awaryjnego, przynajmniej raz w roku przeprowadzane były testy awaryjnego planu płynności.

16. W analizowanym okresie nie wystąpiły czynniki warunkujące wprowadzenie Planu awaryjnego działania na wypadek utraty płynności.

17. Proces pomiaru ryzyka płynności i ryzyka finansowania był uzupełniany o analizę wskaźników płynności:

1) Wskaźniki zabezpieczenia płynności: Aktywa płynne / Aktywa - wg wartości bilansowej, Aktywa płynne / Depozyty niestabilne (ponad osad), Aktywa płynne / Zobowiązania pozabilansowe udzielone, Kredyty - wg wartości nominalnej / Aktywa - wg wartości bilansowej, Zobowiązania pozabilansowe udzielone / Aktywa - wg wartości bilansowej.

2) Wskaźniki stabilności bazy depozytowej Banku: Depozyty stabilne / Aktywa - wg wartości bilansowej, Depozyty niestabilne / Aktywa - wg wartości bilansowej, Procentowy udział największych deponentów w depozytach klientów ogółem, Zobowiązania wobec

sektora finansowego / Aktywa - wg wartości bilansowej, Kredyty i pożyczki otrzymane od sektora finansowego / Aktywa - wg wartości bilansowej.

3) Wskaźniki finansowania aktywów: Depozyty od banków / Aktywa - wg wartości bilansowej, Depozyty / Kredyty, skupione wierzytelności i zrealizowane gwarancje, Depozyty / Kredyty i zobowiązania pozabilansowe udzielone, Depozyty stabilne / Kredyty, skupione wierzytelności i zrealizowane gwarancje, Depozyty stabilne / Kredyty i zob. pozabilansowe udzielone, Aktywa trwałe wg wartości bilansowej/Fundusze własne

4) Wskaźniki finansowania aktywów długoterminowych: Depozyty stabilne (50% ich wartości) + Fundusze własne / Należności z tytułu kredytów, skup. wierz. i zrealiz. gwarancji o terminie zapadalności powyżej 5 lat, Należności z tytułu kredytów, skup. wierz. i zrealiz. gwarancji o terminie zapadalności powyżej 5 lat / Kredyty, skupione wierzytelności i zrealizowane gwarancje ogółem wg wartości brutto.

Kluczowe wskaźniki płynności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2019	Limit na 31.12.2019
Aktywa płynne / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	28,57	min 20
Aktywa płynne / Depozyty niestabilne (ponad osad) [%]	122,86	min 90
Aktywa płynne / Zobowiązania pozabilansowe udzielone [%]	1 142,87	min 400
Kredyty - wg wartości nominalnej / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	47,31	max 70
Zobowiązania pozabilansowe udzielone / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	2,50	max 10
Depozyty stabilne / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	67,31	min 50
Depozyty niestabilne / Aktywa - wg wartości bilansowej [%]	23,26	max 40
Depozyty stabilne (50% ich wartości) + Fundusze własne / Należności z tytułu kredytów, skup. wierz. i zrealiz. gwarancji o terminie zapadalności powyżej 5 lat [%]	228,92	Min 150
Należności z tytułu kredytów, skup. wierz. i zrealiz. gwarancji o terminie zapadalności powyżej 5 lat / Kredyty, skupione wierzytelności i zrealizowane gwarancje ogółem wg wartości brutto [%]	38,90	Max 65

18. W ramach pomiaru ryzyka Bank przeprowadzał w okresach miesięcznych następujące testy warunków skrajnych:

- 1) wrażliwości - Bank dokonuje analizy sytuacji szokowej zakładającej nagły wzrost wpływów o 20 %, co powoduje spadek wartości aktywów płynnych o tą wartość oblicza się wskaźnik LCR zgodnie z powyższymi założeniami i zakłada się konieczności utrzymania wartości wskaźnika LCR na poziomie minimum 100 %.

- 2) scenariuszowe – w oparciu o które budowane były awaryjne plany płynności oraz wyznaczana była nadwyżka środków (poziom buforu płynności), a także określające maksymalny okres obsługi klientów w przypadku różnej dynamiki wypływu środków w sytuacji kryzysowej.

O wynikach testów informowany był Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza.

19. Bank działając jako instytucja społecznego zaufania, był przygotowany do przezwyciężenia każdej z możliwych przyczyn powstania ryzyka utraty płynności. Plan awaryjny opracowany został na wypadek, gdyby rozwiązania normalnie stosowane w bieżącym zarządzaniu płynnością okazały się bezskuteczne. Szczegółowy wykaz podejmowanych działań w sytuacji awaryjnej wraz z wykazem osób zawarty został w Polityce zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie. W celu zapewnienia skuteczności planu awaryjnego, raz w roku przeprowadzane były testy awaryjnego planu płynności.

20. W celu identyfikacji zwiększającego się ryzyka, rosnącego zapotrzebowania na płynność, stworzenia możliwości wczesnego podejmowania działań w celu ograniczania ryzyka, Bank wprowadził zestaw wskaźników płynności. Wskaźniki te podzielone zostały na wskaźniki ilościowe i jakościowe, a informacja o ich przekroczeniu przekazywana była wraz z proponowanymi kierunkami działań niezwłocznie Zarządowi, który podejmował stosowne decyzje zmierzające albo do ograniczenia ryzyka płynności i finansowania i uzyskania pożądanych wielkości wskaźników, bądź o czasowym akceptowaniu przekroczenia limitu, albo o korekcie obowiązujących limitów.

21. Ryzyko płynności i ryzyko finansowania analizowane było na posiedzeniach Rady Nadzorczej w okresach kwartalnych oraz na posiedzeniach Zarządu w cyklach miesięcznych. Zarząd Banku, Dyrektor Finansowy oraz Dyrektorzy Oddziałów otrzymywali sprawozdania, zawierające niezbędne informacje odnośnie płynności w okresach miesięcznych. Na wniosek członka Zarządu lub Rady Nadzorczej ryzyko płynności i ryzyko finansowania mogło być omawiane ze zwiększoną częstotliwością.

W zakresie ryzyka płynności Stanowisko ds. ryzyk, planowania, analiz i ds. zgodności sporządzało przepływy pieniężne – dziennie. Informacje o kształtowaniu się nadzorczych miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiane były na każdym posiedzeniu Zarządu.

22. Najważniejsze aspekty ryzyka płynności, na które był narażony Bank i które podlegały monitorowaniu dotyczyły koncentracji dużych depozytów oraz odpływu środków budżetowych.

23. Do podstawowych instrumentów zewnętrznego finansowania dostępnych dla Banku należały: 1) limit zaangażowania w Banku Zrzeszającym, 2) kredyty dostępne w Banku Zrzeszającym, 3) produkty związane z przystąpieniem Banku do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS (m.in. Depozyt Obowiązkowy, Fundusz Zabezpieczający).

24. W celu utrzymywania ryzyka płynności i ryzyka finansowania na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymywał odpowiednią wielkość aktywów lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogły być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych. W celu monitorowania alternatywnych źródeł finansowania Bank prowadził i na bieżąco śledził rejestr aktywów oraz warunków na jakich mogło być pozyskiwane dodatkowe finansowanie.

25. Podejmowane przez Zarząd działania w zakresie ryzyka płynności i ryzyka finansowania realizowane były zgodnie z celami działalności Banku określonymi w „Strategii zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Pilźnie” a także przyjętym modelem biznesowym Banku. Metody zarządzania były odpowiednie do skali prowadzonej działalności, do istotności i złożoności ryzyka oraz na bieżąco były dostosowywane do nowych czynników i źródeł ryzyka. Zatem podejmowane ryzyko było zgodne z przyjętymi założeniami Strategii oraz Polityki Banku. Bank posiadał wystarczającą ilość aktywów na pokrycie zobowiązań krótkoterminowych oraz bezpieczną ilość pasywów długoterminowych do sfinansowania długoterminowych aktywów. Bank zabezpieczony był wystarczającą ilością kapitału na ewentualne ryzyko. Z uwagi na przynależność Banku do Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS w sytuacji niebezpieczeństwa utraty bieżącej płynności lub wypłacalności, Bankowi mogła zostać udzielona pomoc finansowa z Funduszu Zabezpieczającego w Systemie Ochrony Zrzeszenia Banku BPS, co wpływało na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

26. Na dzień 31.12.2019 r. Bank nie wyznaczał wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka płynności.

Sytuację płynnościową ocenia się jako stabilną a podejmowane działania, realizujące założenia przyjętych strategii i polityk dostosowane zostały do skali działania i profilu ryzyka oraz uwzględniały czynniki otoczenia Banku wpływające na ten profil.

15. Ryzyko operacyjne

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na 31.12.2019 r. wyniósł 511 tys. zł.

Podstawę oceny adekwatności pokrycia ryzyka operacyjnego regulacyjnym wymogiem kapitałowym stanowiły poniesione (rzeczywiste) i potencjalne koszty z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego. W Banku prowadzone było systematyczne gromadzenie danych związanych z ryzykiem operacyjnym w dedykowanym do tego celu systemie informatycznym. Zaewidencjonowaną ilość i wysokość strat operacyjnych (rzeczywistych i potencjalnych) w roku 2019 w poszczególnych kategoriach ryzyka zawiera tabela poniżej.

Ilość i wysokość strat operacyjnych w poszczególnych kategoriach ryzyka w Banku Spółdzielczym w Pilźnie w 2019 r.

2019 r.			Ilość (szt.)	Wielkość straty (w tys. zł)
1	Oszustwo wewnętrzne	1. Działania nieuprawnione 2. Kradzież i oszustwo	0	0
2	Oszustwo zewnętrzne	1. Kradzież i oszustwo 2. Bezpieczeństwo systemów	0	0
3	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	1. Stosunki pracownicze 2. Bezpieczeństwo środowiska pracy 3. Podziały i dyskryminacja	5	3,23
4	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	1. Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów 2. Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe 3. Wady produktów 4. Klasyfikacja klienta i ekspozycje 5. Usługi doradcze	0	0
5	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	1. Klęski żywiołowe i inne zdarzenia	1	10,65
6	Zakłócenia działalności i błędy systemów	1. Systemy	9	11,14
7	Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	1. Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji 2. Monitorowanie i sprawozdawczość 3. Dokumentacja dotycząca klienta 4. Zarządzanie rachunkami klientów 5. Uczestnicy procesów niebędący klientami banku (np. Izby rozliczeniowe) 6. Sprzedawcy i dostawcy	22	16,48
RAZEM:			37	41,50

W badanym okresie nie wystąpiły zdarzenia operacyjne, w przypadku których należałoby podjąć szczególne działania naprawcze.

16. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym (CRR art. 447)

1. Według stanu na dzień 31.12.2019 r. Bank posiadał ekspozycje kapitałowe w całości klasyfikowane do portfela bankowego.
2. Bank stosował metody wyceny papierów kapitałowych zgodnie z Ustawą o rachunkowości z 29 września 1994 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 330). Metody te zostały opisane w „Instrukcji – Zasady rachunkowości w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”. Zgodnie z obowiązującą regulacją udziały w innych jednostkach oraz inne inwestycje zaliczone do aktywów trwałych wyceniane były według ceny nabycia, pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości lub według wartości godziwej albo skorygowanej ceny nabycia – jeżeli dla danego składnika aktywów został określony termin wymagalności, wartość w cenie nabycia można było przeszacować do wartości w cenie rynkowej, a różnicę z przeszacowania rozliczyć zgodnie z art. 35 ust. 4 w/w Ustawy.
3. Zgodnie z „Instrukcją - Zasadami rachunkowości w Banku Spółdzielczym w Pilźnie” skutki wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży Bank odnosi na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny.
4. Bank nie posiadał ekspozycji z tytułu instrumentów będących przedmiotem obrotu giełdowego.
5. W Banku nie wystąpiły zrealizowane zyski lub straty z tytułu sprzedaży i likwidacji oraz niezrealizowane zyski lub straty z aktualizacji wyceny oraz wszystkie takie kwoty ujęte w funduszach własnych.

17. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym (CRR art. 448)

1. Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej było utrzymanie zmienności wyniku finansowego oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału, wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku oraz utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych. W konsekwencji Bank dążył do kształtowania struktury aktywów,

- pasywów oraz ich oprocentowania w taki sposób, by uzyskać optymalne efekty w zakresie poziomu wyniku odsetkowego wyznaczonego w Planie Finansowym Banku.
2. Podział realizowanych w Banku zadań w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej zapewniał rozdzielenie operacyjnego zarządzania ryzykiem od pomiaru lub szacowania, monitorowania i kontroli ryzyka.
 3. Za najważniejszy proces w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej uznano optymalizację marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych oraz ograniczanie negatywnego wpływu ich zmian.
 4. Bank dokonywał pomiaru ryzyka stopy procentowej metodą:
 - 1) luki terminów przeszacowania stopy procentowej, która umożliwiała określenie wielkości oraz charakteru niedopasowania pozycji aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stopy procentowej w poszczególnych terminach przeszacowania,
 - 2) luki ryzyka bazowego, która umożliwiała określenie wielkości oraz charakteru niedopasowania pozycji aktywów i pasywów wrażliwych w poszczególnych terminach przeszacowania w podziale na stawki bazowe,
 - 3) ryzyka opcji klienta oraz kształtowania się ryzyka krzywej dochodowości,
 - 4) symulacji wpływu zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy i fundusze własne w okresie najbliższych 12 miesięcy,
 - 5) badania i oceny wpływu zmian stóp procentowych na bilansową zaktualizowaną wartość kapitału,
 - 6) testu warunków skrajnych, tj. wpływu szokowych zmian (wzrostu/spadku) rynkowych stóp procentowych o 200 punktów bazowych na wynik odsetkowy i fundusze własne w okresie najbliższych 12 miesięcy,
 - 7) profilu ryzyka stopy procentowej Banku, która umożliwiała określenie stopnia wrażliwości oprocentowania aktywów/pasywów wrażliwych na zmiany rynkowych stóp procentowych.
 5. Ryzyko przedterminowych spłat kredytów lub zerwań depozytów Bank ocenia jako niski. Ryzyko opcji klienta zarządzane było w szczególności przez stosowaną politykę cenową oraz taryfę opłat i prowizji.
 6. Pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank dokonywał w okresach miesięcznych.

7. Bank przeprowadzał testy warunków skrajnych, wyliczając poziom poszczególnych rodzajów ryzyka stopy procentowej przy zaistnieniu następujących warunków skrajnych:
 - 1) dla ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego – wpływ zmiany stóp procentowych na wynik Banku przy założeniu zmiany stóp o 200 punktów bazowych,
 - 2) dla ryzyka krzywej dochodowości – jeżeli różnica pomiędzy łączną sumą strat dla aktywów oraz łączną sumą strat dla pasywów przekroczy 2% funduszy własnych Banku.
 - 3) dla ryzyka opcji klienta (jeżeli poziom ryzyka opcji jest znaczący) – jeżeli zrywalność depozytów z terminem pierwotnym powyżej 3 miesięcy przekroczy w okresie analizowanego miesiąca poziom 2% kwoty depozytów ogółem oraz jeżeli łączna kwota kredytów spłacanych przed terminem przekroczy w okresie analizowanego miesiąca 2% kwoty kredytów w sytuacji normalnej i pod obserwacją.
8. Bank badał również wpływ zmiany stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału.
9. Wyniki testu warunków skrajnych wykorzystywane były w procesie szacowania i oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego w Banku.
10. Testy warunków skrajnych przeprowadzane były w okresach miesięcznych.
11. Wyniki testów wykazały, że Bank prowadził bezpieczną politykę w zakresie zarządzania ryzykiem stopy.
12. Bank w 2019 r. tworzył kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka stopy procentowej. Na koniec 2019 r. Bank utworzył wewnętrzny wymóg kapitałowy w wys. 294,5 tys. zł.
13. Istotnym elementem zarządzania ryzykiem stopy procentowej był obowiązujący w Banku system limitów.
14. Z systemem limitów wiązał się proces monitorowania ryzyka polegający m.in. na cyklicznej kontroli poziomów miar ryzyka i badaniu wykorzystania limitów.
15. Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza okresowo zapoznawały się z informacją dotyczącą wielkości narażenia na ryzyko stopy procentowej oraz przestrzegania akceptowalnego poziomu ryzyka oraz wartości granicznych dla testów warunków skrajnych.
16. Co najmniej raz w roku przeprowadzany był w Banku przegląd oraz weryfikacja regulacji z zakresu ryzyka stopy procentowej oraz zasad zarządzania tym ryzykiem, w tym także limitów.

17. Poziom wygenerowanego ryzyka w zakresie ryzyka stopy procentowej przy obecnych warunkach rynkowych, jak i w sytuacji realizacji skrajnych warunków nie stanowiło w badanym okresie zagrożenia dla funkcjonowania Banku. Dominującym ryzykiem stopy procentowej było ryzyko terminów przeszacowania, z tytułu którego narażenie wyniku odsetkowego kształtowało się na poziomie nie zagrażającym działalności Banku.

18. Polityka w zakresie wynagrodzeń

1. Zasady polityki wynagradzania zawierały następujące procedury wewnętrzne:

1) „Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Pilźnie”, zatwierdzona Uchwałą Nr 22/2019 Rady Nadzorczej Banku z dnia 16.07.2019r.

2) „Regulamin wynagradzania pracowników Banku Spółdzielczego w Pilźnie”, wprowadzony Uchwałą Zarządu nr 13a/2006 z dnia 5 września 2006 r. z późn zmianami.

2. Polityka wynagrodzeń przygotowywana była przez Zarząd i zatwierdzana przez Radę Nadzorczą Banku.

3. Rada Nadzorcza omawiała zagadnienia oceny polityki wynagrodzeń w 2019 r. co najmniej jeden raz.

4. Z uwagi na skalę działalności Banku Rada Nadzorcza nie powołała komitetu ds. wynagrodzeń. Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.

5. Po uwzględnieniu zasady proporcjonalności, jako osoby mające istotny wpływ na ryzyko Banku jednocześnie podlegające zasadom zmiennym składnikom wynagrodzeń uznano w Banku Członków Zarządu.

6. Zmienne składniki wynagrodzeń obejmowały premie przyznawane Członkom Zarządu przez Radę Nadzorczą.

7. Podstawą określenia wysokości premii indywidualnych Członków Zarządu była ocena wyników, dokonana w oparciu o właściwe dla danego stanowiska kryteria premiowania.

8. Kryteria premiowania miały charakter:

1) celów wskaźnikowych – wyrażonych ilościowo oczekiwań dotyczących wyników całego Banku, lub indywidualnych osiągnięć osoby ocenianej,

2) kryteriów jakościowych, zgodnie z którymi oceniany był sposób, w jaki osoba oceniana osiągnęła wyniki i realizowała wynikające z pełnionych funkcji zadania i obowiązki służbowe.

9. Cele wskaźnikowe odnoszące się do wyników całego Banku dotyczyły następujących wskaźników:

- 1) zysk netto,
- 2) zwrot z kapitału własnego (ROE),
- 3) jakość portfela kredytowego,
- 4) współczynnik kapitałowy,
- 5) wskaźnik płynności LCR,
- 6) wynik z tytułu rezerw celowych.

10. Ocena wyników wyrażonych wskaźnikami i zadaniami uwzględniana była w ocenie wyników za okres trzyletni.

11. Ocena kryteriów jakościowych w 2019 r. dokonywana była w okresach kwartalnych przez Radę Nadzorczą.

12. Wyniki oceny Członków Zarządu za dany kwartał oraz trzyletni okres oceny ogłaszane były w formie załącznika do protokołów Rady Nadzorczej.

13. Wysokość premii indywidualnej była obliczana jako określony procent wynagrodzenia zasadniczego Członka Zarządu.

14. Wynagrodzenia zmienne były przyznawane i wypłacane, gdy odpowiadały sytuacji finansowej całego Banku oraz uzasadnione były wynikami indywidualnymi poszczególnych Członków Zarządu.

15. Bank stosując się do zasady proporcjonalności nie stosował polityki odroczenia płatności wynagrodzeń zmiennych wobec członków Zarządu.

16. Stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia nie przekroczył 100% w odniesieniu do każdego członka Zarządu.

17. Tabela poniżej przedstawia wartość wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku za rok 2019.

Wynagrodzenia Członków Zarządu za rok 2019 (w zł)	
Wynagrodzenie stałe	281 806
Wynagrodzenie zmienne	86 515
Suma	368 321

19. Dźwignia finansowa

1. Wskaźnik dźwigni – dźwignia finansowa oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych Banku – wielkość posiadanych przez Bank aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji Banku.
2. Wskaźnik dźwigni Bank obliczał jako miarę kapitału Tier I Banku podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej. Na dzień 31 grudnia 2019 r. wartość wskaźnika dźwigni przy zastosowaniu w pełni wprowadzonej definicji, jak również przy zastosowaniu definicji przejściowej kapitału Tier jest tożsama i wyniosła 8,34.

20. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Bank nie stosował wewnętrznych ratingów w odniesieniu do ryzyka kredytowego.

21. Stosowanie technik ograniczania ryzyka kredytowego

1. Bank nie stosował kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych.
2. W Banku obowiązywała następująca regulacja dotycząca wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi: „Zasady monitorowania i klasyfikacji ekspozycji kredytowych w BS Pilzno”.
3. Podstawowe zabezpieczenia stosowane w Banku w 2019 r. to:
 - 1) Weksel własny in blanco
 - 2) Poręczenie wekslowe
 - 3) Poręczenie według praw cywilnego
 - 4) Przelew wierzytelności na zabezpieczenie (cesja)
 - 5) Przelew praw z umów ubezpieczeniowych, ubezpieczenie kredytu
 - 6) Przystąpienie do długu i przejęcie długu
 - 7) Przewłaszczenie na zabezpieczenie
 - 8) Zastaw rejestrowy
 - 9) Kaucja

- 10) Blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym
 - 11) pełnomocnictwo do rachunku
 - 12) Oświadczenie dłużnika o poddaniu się egzekucji
 - 13) Hipoteka
4. Bank nie dokonywał transakcji na instrumentach pochodnych.
5. Bank badał koncentrację ryzyka kredytowego w odniesieniu do rodzajów stosowanych zabezpieczeń.

22. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Bank nie stosował zaawansowanych metod w pomiarze ryzyka operacyjnego.

23. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Bank nie stosował wewnętrznych modeli w pomiarze ryzyka rynkowego.

24. Zasady funkcjonowania w Banku systemu kontroli wewnętrznej

1. Bank Spółdzielczy w Pilźnie odpowiednio do zapisów 1.11 Rekomendacji H wydanej przez Komisję Nadzoru Finansowego w 2017 r. dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach przekazuje do informacji funkcjonujący w Banku opis systemu kontroli wewnętrznej. Szczegółowe zasady organizacji i funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej określał uchwalony przez Zarząd Banku i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą „Regulamin kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”.

2. Cele systemu kontroli wewnętrznej:

W Banku funkcjonował system kontroli wewnętrznej, który był dostosowany do charakteru i profilu ryzyka skali działalności Banku, w sposób trwały i spójny wkomponowany w funkcjonowanie Banku jako całości oraz stanowił podstawę bezpiecznego i stabilnego prowadzenia działalności.

Celem podstawowym (ogólnym) systemu kontroli wewnętrznej, zgodnie z Ustawą Prawo bankowe były zapewnione:

- 3) Skuteczność i efektywność działania Banku,

- 4) Wiarygodność sprawozdawczości finansowej,
- 5) Przestrzeganie zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 6) Zgodność działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

W ramach celów ogólnych systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębnił cele szczegółowe. Do szczegółowych celów systemu kontroli wewnętrznej należało zapewnienie:

- 1) przestrzegania przepisów prawa oraz obowiązujących w banku regulacji wewnętrznych;
- 2) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 3) funkcjonowania w Banku systemu informacji zarządczej;
- 4) skuteczności ujawniania błędów i nieprawidłowości oraz podejmowania skutecznych działań naprawczych lub korygujących;
- 5) realizacji określonych i wymaganych przez Zarząd celów i polityk Banku,
- 6) kompletności, prawidłowości i kompleksowości procedur księgowych;
- 7) jakości (dokładności i niezawodności) systemów:
 - a) księgowego,
 - b) sprawozdawczego,
 - c) operacyjnego,
- 8) adekwatności, funkcjonalności i bezpieczeństwa systemu informatycznego;
- 9) efektywności wykorzystania dostępnych środków, w tym funduszy własnych i zasobów we wszystkich obszarach działalności Banku,
- 10) struktury organizacyjnej Banku, w tym w zakresie podziału kompetencji i koordynacji działań pomiędzy poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi i stanowiskami pracy, a także systemu tworzenia i obiegu dokumentów i informacji;
- 11) oceny funkcjonowania systemów wewnętrznych w aspekcie poprawy efektywności działania Banku,
- 12) prawidłowości procesu zlecania czynności przez Bank do wykonania podmiotom zewnętrznym,
- 13) prawidłowego i skutecznego funkcjonowania procesu zarządzania ryzykiem istotnym (kredytowym, płynności, operacyjnym, rynkowym, wyniku finansowego, braku zgodności itp.) w tym doskonalenia metod zarządzania.

3. Zadania kontroli wewnętrznej:

W Banku testowaniem w ramach kontroli wewnętrznej obejmuje się kluczowe mechanizmy kontroli. Testowanie obejmuje w szczególności działania zmierzające do porównywania stanów faktycznych ze stanami postulowanymi lub pożądanymi, wyznaczonymi przez obowiązujące regulacje wewnętrzne Banku (strategie, plany, polityki, procedury).

Zakres mechanizmów kontrolnych objętych testowaniem jest określony w wewnętrznych instrukcjach oraz ujęty w macierzy funkcji kontroli.

Kontrola wewnętrzna ocenia mechanizmy kontroli wewnętrznej z punktu widzenia:

- 1) sprawności organizacji,
- 2) ryzyka,
- 3) celowości działań,
- 4) efektywności,
- 5) rzetelności,
- 6) legalności.

Badania w ramach audytu wewnętrznego przeprowadzane są przez Spółdzielnię Systemu Ochrony, z którą Bank ma zawartą umowę.

Ocena ryzyka braku zgodności przebiega na podstawie obowiązującej w Banku Instrukcji zarządzania ryzykiem braku zgodności.

4. Rola Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd Banku:

- a. był odpowiedzialny za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach organizacyjnych i stanowiskach organizacyjnych Banku, funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej oraz zapewnienie niezależności komórek,
- b. podejmował działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracy z Komórką ds. zgodności, komórką kontroli, komórką audytu wewnętrznego, a także dostępu pracownikom tych komórek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych,
- c. ustanowił kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej i przedstawił je Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia,
- d. ustanowił odpowiednie zasady projektowania, zatwierdzania i wdrożenia

- mechanizmów kontrolnych we wszystkich procesach funkcjonujących w Banku,
- e. zatwierdził kryteria wyboru procesów istotnych uwzględniające strategię działania Banku oraz listę procesów istotnych,
- f. zapewnił dokonywanie regularnego przeglądu wszystkich procesów istotnych,
- g. odpowiadał za adekwatność i skuteczność mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku,
- h. ustanowił odpowiedni zakres i kryteria niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmujących weryfikację bieżącą i testowanie,
- i. zapewnił funkcjonowanie matrycy funkcji kontroli oraz przypisywał zadania związane z zapewnieniem jej funkcjonowania,
- j. ustanowił zasady raportowania co najmniej o skuteczności kluczowych mechanizmów kontrolnych oraz o wynikach ich testowania,
- k. w przypadku wykrycia nieprawidłowości w systemie kontroli wewnętrznej podejmował odpowiednie działania w celu ich usunięcia, w tym określenie środków naprawczych i dyscyplinujących,
- l. odpowiadał za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności, w tym za opracowanie polityki zgodności Banku zapewniającej jej przestrzeganie oraz składanie Radzie Nadzorczej i Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej raportów w sprawie zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- m. nie rzadziej niż raz w roku informował Radę Nadzorczą o sposobie wypełnienia swoich zadań ze szczególnym uwzględnieniem:
- adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnianiu osiągnięcia celów systemu kontroli wewnętrznej,
 - skali i charakteru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym podjętych środków naprawczych i dyscyplinujących,
 - zapewniania niezależności komórce ds. zgodności,
 - zapewniania odpowiednich zasobów kadrowych niezbędnych do skutecznego wykonywania zadań oraz koniecznych środków finansowych do systematycznego podnoszenia kwalifikacji, zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracownika komórki do spraw zgodności.

2) Rada Nadzorcza:

- a. sprawowała nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania tj. systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej Banku,
- b. monitorowała skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od komórki ds. zgodności, Zarządu Banku oraz na pdst. opinii Komitetu Audytu Rady Nadzorczej,
- c. na podstawie opinii Komitetu Audytu Rady Nadzorczej dokonywała co najmniej raz w roku oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki ds. zgodności oraz co najmniej raz w roku oceniała stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank,
- d. w ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych:
 - nadzorowała wykonywanie obowiązków przez Zarząd dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności,
 - zatwierdzała politykę zgodności banku,
 - najmniej raz w roku oceniała stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank,
 - powoływała Komitet Audytu,
 - zatwierdzała kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej ustanowione przez Zarząd.

3) Komitet Audytu Rady Nadzorczej:

- a. pełnił funkcję opiniodawczo-doradczą,
- b. monitorował proces sprawozdawczości finansowej,
- c. monitorował skuteczność systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
- d. monitorował wykonywanie czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzanie przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej,
- e. kontrował i monitorował niezależność biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Banku świadczone były przez firmę

audytorską inne usługi niż badanie,

f. informował Radę Nadzorczą Banku o wynikach badania oraz wyjaśniał, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Banku, a także jaka była rola Komitetu w procesie badania,

g. dokonywał oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażał zgodę na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Banku,

h. opracowywał politykę wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania,

i. opracowywał politykę świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem,

j. określał procedury wyboru firmy audytorskiej przez Bank,

k. przedstawiał Radzie Nadzorczej rekomendacje dotyczące powołania biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej. o której mowa w art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 537/2014, zgodnie z politykami,

l. przedkładał zalecenia mające na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Banku.

5. Przyjęty w ramach struktury organizacyjnej schemat organizacji trzech linii obrony przedstawiał się następująco:

system kontroli wewnętrznej był zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach (trzy linie obrony):

1) na pierwszy poziom składało się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, w tym stosowanie przez pracowników mechanizmów kontroli ryzyka,

2) na drugi poziom składało się:

a. zarządzanie ryzykiem realizowane przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych,

b. działalność komórki ds. zgodności, realizowanej przez stanowisko zgodności,

Bank mógł powierzyć realizację zadań komórki kontroli Bankowi Zrzeszającemu na podstawie odrębnie zawartych umów.

3) na trzeci poziom składała się działalność audytu wewnętrznego realizowanego przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS na zasadach określonych w umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia.

6. W ramach systemu kontroli wewnętrznej Bank wyodrębniał:

- 1) funkcję kontroli,
- 2) komórkę ds. zgodności,
- 3) niezależną komórkę audytu wewnętrznego.

1) Funkcja kontroli:

- a. miała za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku,
- b. realizowana była na pierwszym i drugim poziomie zarządzania (I i II linia obrony),
- c. miała podstawowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa Banku, uzyskiwania wymaganej jakości i poprawności wykonywanych czynności, zapobieganiu i eliminacji nieprawidłowości i nadużyć oraz minimalizowania ryzyka,
- d. obejmowała stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji,
- e. realizacja zadań funkcji kontroli polegała na:
 - stosowaniu mechanizmów kontrolnych w toku realizacji procesów istotnych,
 - niezależnym realizowanym w trakcie roku monitorowaniu przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
 - raportowaniu w ramach funkcji kontroli tj. sprawozdawaniu wyników działania funkcji kontroli (np. realizacja planów) oraz wyników monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
- f. za zaprojektowanie i prawidłowe działanie funkcji kontroli odpowiedzialni byli kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych w Banku,
- g. kierownicy jednostek i komórek organizacyjnych Banku obowiązani byli systematycznie oceniać stopień przestrzegania mechanizmów kontroli, a także ich dopasowanie do poziomu ryzyka wynikającego z charakterystyki procesów Banku, w ramach których realizowane były czynności,
- h. obowiązek realizacji działań w ramach funkcji kontroli wynikał z:
 - zakresu zadań i odpowiedzialności,
 - „Regulaminu organizacyjnego w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”,
 - „Regulaminu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”,
 - matrycy funkcji kontroli,

- regulacji wewnętrznych dotyczących realizacji procesu (polityki, instrukcje, regulaminy).

2) Komórka ds. zgodności:

- a. struktura organizacyjna komórki ds. zgodności była dostosowana do zakresu prowadzonej działalności oraz ryzyka na jaki Bank jest narażony,
- b. działalność komórki ds. zgodności realizowana była przez jednoosobowe stanowisko zgodności,
- c. stanowisko zgodności miało za zadanie identyfikację, ocenę, kontrole i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie,
- d. usytuowanie organizacyjne komórki ds. zgodności w strukturze organizacyjnej gwarantowało niezależność tej komórce poprzez:

- bezpośrednią podległość Prezesowi Zarządu,
- możliwość bezpośredniego i jednoczesnego komunikowania się z Zarządem i Radą Nadzorczą,
- uczestnictwo w posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej,
- szczególny tryb powoływania za zgodą Rady Nadzorczej,
- szczególny tryb odwoływania,
- szczególny tryb poziomu wynagrodzeń,
- ochronę przed rozwiązaniem stosunku pracy lub przesunięciem - po uprzednim wysłuchaniu pracownika tej komórki przez Radę Nadzorczą,
- w przypadku zmiany na stanowisku zgodności Bank informował KNF wraz ze wskazaniem przyczyn.

7. Zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej, dokonywanej przez Radę Nadzorczą.

1) Zarząd Banku ustanowił kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej na pierwszym i drugim poziomie. Do kryteriów należały:

- a. ocena realizacji zatwierdzonych celów strategicznych,
- b. osiągnięcie założeń finansowych na dany rok, w tym osiągnięcie minimów wskaźnikowych określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia,
- c. ocena zmaterializowania ryzyka reputacji Banku,

- d. wyniki kontroli/przeglądów/audytów Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS i audytów zewnętrznych realizowanych przez komórki wewnętrzne Banku i instytucje zewnętrzne,
- e. ilość błędów znaczących i krytycznych identyfikowanych w ramach niezależnego monitorowania,
- f. trend w ilościach skarg Klientów do KNF z uwzględnieniem trendu skarg zasadnych,
- g. ilość i kwota strat operacyjnych (trend),
- h. przekraczanie limitów ustanowionych przez Bank.

2) kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej podlegały okresowej (rocznej) aktualizacji i zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą,

3) Rada Nadzorcza na podstawie opinii Komitetu Audytu Rady Nadzorczej dokonywała co najmniej raz w roku oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, komórki ds. zgodności oraz co najmniej raz w roku oceniała stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank,

4) ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej dokonywana była na podstawie:

- a. opinii komórki Komitetu Audytu Rady Nadzorczej,
- b. informacji Zarządu,
- c. okresowych raportów komórki ds. zgodności,
- d. raportów komórki audytu wewnętrznego,
- e. ustaleń dokonywanych przez biegłego rewidenta,
- f. ustaleń wynikających z kontroli zewnętrznych, w tym KNF,

5) roczna ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej Banku służyła m.in.:

- a. uświadomieniu istotnych błędów i słabości systemu kontroli wewnętrznej,
- b. określeniu z czego błędy i słabości systemu kontroli wewnętrznej wynikały, w jakim zakresie miały, mają lub mogą mieć wpływ na Bank,
- c. ustaleniu rodzaju i charakteru zmian, które nastąpiły od ostatniej oceny,
- d. analizie poprawności procesu bieżącego monitorowania ryzyka i systemu kontroli wewnętrznej,

e. rozważeniu potrzeby zwiększonego nadzoru systemu kontroli wewnętrznej.

6) o wynikach oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej Bank informował Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,

7) ocena dokonywana była zgodnie z kryteriami zawartymi w Regulaminie kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie.

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Pilźnie z siedzibą 39-220 Pilzno, ul. Grodzka 2 niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Informacji według stanu na dzień 31.12.2019r. są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem jak i system kontroli wewnętrznej są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku oraz charakteru prowadzonej działalności.

System zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej ocenia się jako dostosowany do skali i profilu działania oraz generowanego ryzyka.

Bank spełnia wymogi kapitałowe wynikające z zapisów Prawa Bankowego i Uchwał Nadzorczych a fundusze własne w pełni pokrywają wszystkie ryzyka występujące w Banku.

Załącznik nr 2 do niniejszej Informacji zawiera dane liczbowe wskaźników finansowych charakteryzujących działalność Banku.

Podpisy członków Zarządu:

Barbara Mroczek
p.o. Prezes Zarządu

p.o. Prezes Zarządu

mgr Barbara Mroczek

.....
podpis

Krystyna Janiszewska
Członek Zarządu

CZŁONEK ZARZĄDU

.....mgr inż. Krystyna Janiszewska

podpis

Barbara Stręk
Członek Zarządu

Członek Zarządu

mgr Barbara Stręk

.....
podpis

**Podstawowe wskaźniki finansowe Banku
stan na dzień 31.12.2019 r.**

	Podstawowe wskaźniki finansowe	Poziom wskaźnika
1.	Współczynnik wypłacalności	27,66 %
2.	Wewnętrzny współczynnik wypłacalności	25,28 %
3.	Wskaźnik kredytów zagrożonych	9,1%
4.	ROE netto ¹	3,52%
5.	ROA netto ²	0,33%
6.	Marża odsetkowa ³	2,43%
7.	Wskaźnik C/I ⁴	59,14%

¹ na podst. oceny punktowej BPS S.A. Warszawa

² na podst. z oceny punktowej BPS S.A. Warszawa

³ relacja wyniku z odsetek do średnich aktywów

⁴ Wskaźnik kosztów do dochodów obliczony jako relacja ogólnych kosztów administracyjnych do wyniku na działalności podstawowej łącznie z wynikiem z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych

Procedury wewnętrzne regulujące proces zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Pilźnie w 2019 roku:

1. Strategia działania Banku na lata 2015 – 2019 Banku Spółdzielczego w Pilźnie
Uchwała Nr 4/2018 Rady Nadzorczej z dnia 18.01.2018 r.
2. Regulamin organizacyjny Banku Spółdzielczego w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 35/2017 z dnia 18.07.2017 r. z późn. zm.
3. Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 25/2019 z dnia 26.03.2019 r. zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 16/2019 z dnia 11.04.2019 r.
4. Regulamin kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 64/2019 z dnia 17.12.2019 r. zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 29/2019 z dnia 19.12.2019 r.
5. Polityka zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 30/2019 z dnia 09.04.2019 r. zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 20/2019 z dnia 11.04.2019 r.
6. Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej Banku Spółdzielczego w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 18/2019 z dnia 26.03.2019 r. zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 11/2019 z dnia 11.04.2019 r.
7. Instrukcja sporządzania i monitorowania planu ekonomiczno-finansowego w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 18/2019 z dnia 26.03.2019 r. zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej 24/2019 - 26.03.2019
8. Plan ekonomiczno – finansowy Banku Spółdzielczego w Pilźnie na 2019 rok
Uchwała Zarządu Nr 1/2019 z dnia 11.01.2019 r. zatwierdzona Uchwałą Rady Nr 3/2019 z dnia 17.01.2019 r. z późn. zm.
9. Polityka zarządzania ryzykiem kredytowym z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu nr 21/2019 z dnia 26.03.2019 r. zatwierdzona Uchwałą Rady Nr 26/2019 z dnia 17.10.2019 r.
10. Polityka zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 22/2019 z dnia 26.03.2019 zatwierdzona Uchwałą Rady Nr 14/2019 z dnia 11.04.2019 r.
11. Instrukcja "Zasady identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka kredytowego z uwzględnieniem ryzyka koncentracji oraz ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie" – załącznik do Polityki kredytowej

12. Instrukcja "Zasady identyfikacji, pomiaru i monitorowania ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w Banku Spółdzielczym w Pilźnie" – załącznik do Polityki EKZH
13. Polityka zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 23/2019 z dnia 26.03.2019 r zatwierdzona Uchwałą Radą Nadzorczą Nr 15/2019 z dnia 11.04.2019 r
14. Polityka kapitałowa w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 20/2019 z dnia 26.03.2019 zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 12/2019 z dnia 11.04.2019 r
15. Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 17/2018 z dnia 10.04.2018 zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 13/2018 z dnia 11.04.2018 r
16. Polityka zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 16/2018 z dnia 10.04.2018 zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 12/2018 z dnia 11.04.2018 r z późn. zm.
17. Polityka handlowa w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 29/2019 z dnia 09.04.2019 zatwierdzona Uchwałą Rady Nr 19/2019 z dnia 11.04.2019 r
18. Polityka inwestycyjna Banku Spółdzielczego w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 15/2018 z dnia 10.04.2018 zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 11/2018 z dnia 11.04.2018 r
19. Polityka wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 35/2019 z dnia 07.06.2019 r zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 22/2019 z dnia 16.07.2019 r.
20. Polityka bezpieczeństwa informacji w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 12/2018 z dnia 10.04.2018 zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 8/2018 z dnia 11.04.2018 r
21. Instrukcja sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu NR 39/2019 r z dnia 07.06.2019 r
22. Instrukcja „Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”
Uchwała Zarządu Nr 19/2019 z dnia 26.03.2019 r
23. Instrukcja zarządzania ryzykiem inwestycji finansowych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 30/2018 z dnia 14.06.2018 r
24. Instrukcja zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 40/2019 z dnia 07.06.2019 r
25. Instrukcja zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 63/2019 z dnia 17.12.2019 r

26. Instrukcja bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i informacji w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 28/2016 z dnia 07.06.2016 r z późn. zm.
27. Instrukcja zarządzania kadrami w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała zarządu Nr 11/2019 z dnia 26.03.2019 r
28. Instrukcja „Zasady monitoringu ekspozycji kredytowych i przeglądu zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Pilźnie”
Uchwała zarządu Nr 65/2019 z dnia 31.12.2019 r
29. Instrukcja prawnych form zabezpieczeń wierzytelności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 56/2018 z dnia 24.01.2018 r
30. Instrukcja zarządzania należnościami trudnymi w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Zarządzenie Prezesa Nr4 /2014 z późn. zm. nr 8/2015 z dnia 03.08.2015 r
31. Instrukcja zarządzania ryzykiem walutowym w Banku Spółdzielczym w Pilźnie Uchwała Zarządu Nr 23/2018 z dnia 15.05.2018 r.
32. Instrukcja segmentacji ekspozycji i wagi ryzyka dla metody standardowej
Uchwała Nr 28/2017 Zarządu Banku Spółdzielczego w Pilźnie z dnia 26.05.2017 r. z późn. zm.
33. Strategia w zakresie zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi (NPE) w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Nr 62/2019 Zarządu Banku Spółdzielczego w Pilźnie z dnia 17.12.2019 r. zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej nr 27/2019 z dnia 19.12.2019 r.
34. Regulamin działania Komitetu Audytu Banku Spółdzielczego w Pilźnie
zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej nr 27/2017 z dnia 17.10.2017 r.
35. Polityka Ładu Korporacyjnego Banku Spółdzielczego w Pilźnie
zatwierdzona Uchwałą Zgromadzenia Przedstawicieli nr 21/2015 z dnia 05.05.2015 r.
36. Instrukcja - Zasady zarządzania zmianami w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Nr 38/2019 Zarządu Banku Spółdzielczego w Pilźnie z dnia 07.06.2019 r.
37. Instrukcja – Zasady rachunkowości w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 66/2019 z dnia 31.12.2019 r.
38. Polityka walutowa w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Nr 28/2019 Zarządu Banku Spółdzielczego w Pilźnie z dnia 09.04.2019 r. zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej nr 18/2019 z dnia 11.04.2019 r.
39. Polityka kadrowa w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Nr 12/2019 Zarządu Banku Spółdzielczego w Pilźnie z dnia 26.03.2019 r. zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej nr 9/2019 z dnia 11.04.2019 r.
40. Polityka zgodności w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 16/2018 z dnia 10.04.2018 zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 12/2018 z dnia 11.04.2018 r z późn. zm.

41. Polityka zarządzania ryzykiem powierzenia czynności podmiotom zewnętrznym w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 29/2014 z dnia 30.12.2014 zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 7/2015 z dnia 15.01.2019 r z późn. zm.
42. Polityka zarządzania ryzykiem modeli w Banku Spółdzielczym w Pilźnie
Uchwała Zarządu Nr 13/2018 z dnia 10.04.2018 zatwierdzona Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 9/2018 z dnia 11.04.2018 r.
43. Regulamin wynagradzania pracowników Banku Spółdzielczego w Pilźnie
Uchwała Zarządu nr 13a/2006 z dnia 5 września 2006 r. z późn. zmianami.